

Koninklijke Nederlandse Algemene Schermbond

MEER JARENPLAN 2013-2016

KONINKLIJKE NEDERLANDSE ALGEMENE SCHERMBOND



"Sucesso não é um acidente. É trabalho duro, perseverança, aprendizado, estudo, sacrifício e, acima de tudo, amor pelo que se faz ou pelo que está se aprendendo" (Pelé)

"Success is no accident. It is hard work, perseverance, learning, studying, sacrifice and most of all, love of what you are doing or learning to do."

Inleiding

Voor u ligt het meerjarenbeleidsplan van de Koninklijke Nederlandse Algemene Schermbond (KNAS) voor de periode cyclus van 2013 tot 2016. Deze loopt gelijk aan de voor onze sport belangrijke Olympische cyclus van 2013 tot 2016.

Het nieuwe meerjarenbeleidsplan is in een aantal stappen tot stand gekomen in samenwerking met de leden en een speciale task force. Deze taskforce met topsportexperts van de KNAS en NOC*NSF heeft de opdracht meegekregen een voorstel te maken voor herinrichting van het topsportlandschap binnen het kader van de nieuwe Sportagenda 2013.

De hoofdlijnen voor het beleid zijn samen met conclusies van de taskforce tijdens een ledenberaad bediscussieerd. De uitkomsten van het ledenberaad zijn gebruikt als input voor het schrijven van de meerjarenbeleidsplannen en om de investeringsplannen van de Sportagenda vast te stellen en in te dienen.

Dit beleidsplan bestaat uit drie delen:

- Algemeen (vanaf bladzijde 2),
- [Breedtesport](#) (vanaf bladzijde 16) en
- [Topsport](#) (vanaf bladzijde 28)

Alle drie delen kennen een zelfde structuur; evaluatie van de afgelopen periode, verkregen inzichten en de strategie en beleid voor de komende perioden. De verschillende onderdelen hebben hun eigen relevantie en doelgroepen en overlappen elkaar per definitie enkele kleine inhoudelijke dubblures zijn daarom onvermijdelijk.

Het algemene deel richt zich op de overkoepelende zaken. Kader en organisatie, externe relaties, communicatie en [meerjarenbegroting](#). Het Breedtesport deel richt zich op de ontwikkeling van de schermsport en het Topsportdeel op het faciliteren van neerzetten van topprestaties met als ultiem doel Olympisch goud.

1 Evaluatie afgelopen periode

De afgelopen periode is op een belangrijk aantal punten ingrijpend anders verlopen dan destijds werd voorzien in het vorige meerjarenbeleidsplan. Hierdoor is de begin-situatie nu dan ook wezenlijk dan anders een één op één evaluatie en is dan ook minder relevant een overzicht van de leerpunten. Desalniettemin is het wel waardevol en staat daarom hier onder.

Wat ging goed?	Wat moet beter?
Record aantal leden	Communicatie met de leden
Aantal nieuwe schermlocaties (5)	Passend aanbod voor alle leeftijden
Aantal nieuwe schermleeraren (>20)	Sponsoring
Prestaties op WK en EK	Prestaties op Olympische spelen
Financieel stabiel	Reactivering oud schermers
Samenwerking met de NTTB en SBN	Verloop binnen het bondsbestuur
Website actueel en informatief	Aantal vrijwilligers met meerdere functies
Aandacht voor schermen in de media	
Invoering scherpaspoort	

2 Huidige situatie en positie

Op basis van de evaluatie en gesprekken met de betrokkenen is onderstaande sterkte, zwakte, kansen en bedreigingen analyse opgesteld

Sterktes	Zwaktes
Mensen	
Enthousiast	Verloop bestuurs- en commissieleden
Kwaliteit	Aantal vrijwilligers
Kennis en ervaring	Stapelning van functies bij beperkt aantal vrijwilligers
(Financiële) Middelen	
Positief vermogen	Aantal sponsors is beperkt
Groeiend aantal leden	Topsport is afhankelijk van bijdrage NOC*NSF
Materiaal depot op orde	Geen eigen accommodaties
Structuur	
Samenwerking met NTTB en SBN	Beschikbaar aantal FTE zeer beperkt
Professioneel bondsbureau	Samenwerking met NAS moet beter
Cultuur	
Olympische sport	Autoriteit TD niet altijd geaccepteerd
Schone sport	Kritische houding/klagen
Vriendelijke/hoffelijke sport	
Competitie gericht	Verwachting veel te krijgen
Trots op prestaties	Echte topsportmentaliteit is schaars
Kansen	Bedreigingen
Markt	
Positief imago als sportieve, dynamische, fysiek en mentaal gezonde sport	Geen goedkope sport
Individuele sport geeft minder verplichtingen	Vaak niet op fietsafstand mogelijk om te schermen
Klanten	
Aantal oudere sporters stijgt, m.n. bij individuele sporten	Andere interesses zorgen voor afhaak momenten; studie, werk en kinderen
Kinderen beginnen eerder met sporten	Wedstrijdniveau van junior naar senior is groot
Schoolschermen brengt veel kinderen in	

contact met de sport	
Samenwerking met de NAS verbeteren	
Leveranciers	
Opleiden sportleraren tot schermleer	Eigenbelang van leraren strookt niet altijd met belangen van de KNAS
Groei van aantal leraren maakt uitbreiding locaties en openingsuren mogelijk	Betaalde baan als schermleer is beperkt mogelijk
Door niveau trainers te verhogen is verhoging van niveau van schermers mogelijk en duurzamer	Zaalverhuurders krijgen minder subsidie waardoor de zaalhuur zal stijgen voor clubs
Vergroten aantal locaties waar geschermd kan worden	
Samenwerken met andere sporten om op een locatie meerdere sporten aan te bieden	
Financiering	
Eigen bijdrage door topsporters en talenten voortraining en wedstrijdbezoek	Bijdrage NOC*NSF zal afnemen, eisen worden strenger als gevolg van de Top 10 ambitie en de focus op medaille sporten
Specifieke projecten laten sponsoren	Sponsorinkomsten is beperkt
	Overheid trekt zich terug als financier mede als gevolg van de economische crisis
	Kosten stijgen door mondialisering van de sport en verhoging eisen aan veiligheid, administratie, procedures

3 Missie en visie

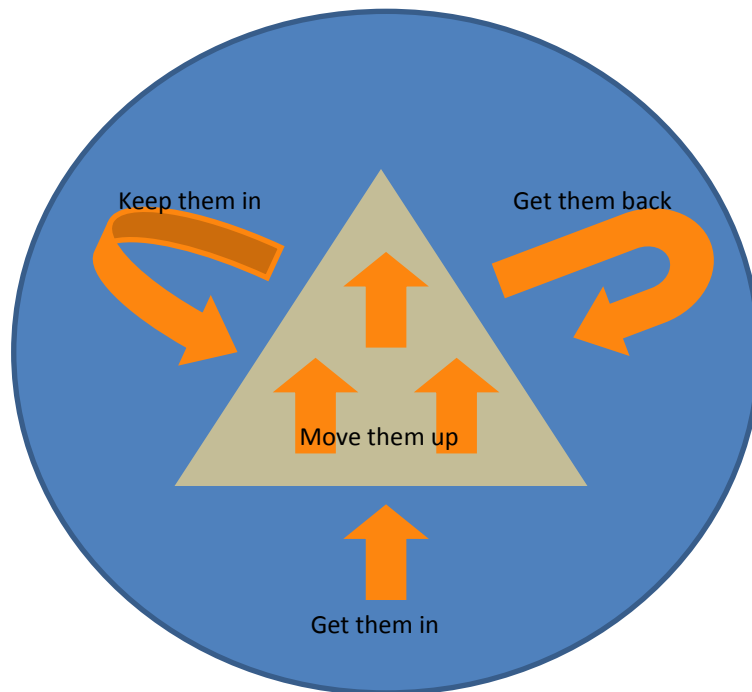
Missie: waar staat de KNAS voor de komende 4 jaar?

De KNAS staat de komende vier jaar voor grote uitdagingen, er zijn goed voorgesorteerd om mooie kansen te verzilveren en tegelijk stapelen donkere wolken aan de horizon. Daarom luidt de missie;

We pakken de handschoen op en gaan voor 3000+ leden.

Visie

KNAS zal de randvoorwaarden ontwikkelen en haar organisatie versterken om leden te binden en boeien, nieuwe leden aan te trekken en oud schermers te reactiveren. De topsporters zijn het gezicht van de KNAS naar buiten. Zij spelen een belangrijke rol in het aantrekken en reactiveren van schermers en zijn ook rolmodel voor de andere (jonge) schermers. Om topsporters en talenten te laten presteren worden er keuzes gemaakt in welke programma's de bond ondersteunt.



De komende jaren is er veel onderhoud aan de winkel nodig, met teruglopende budgetten, maar de verkoop moet doorgaan. De KNAS wordt de komende jaren geconfronteerd met de gevolgen van de economische crisis, mondialisering en commercialisering van de sport, algemeen maatschappelijke trends als vergrijzing en individualisering. Ook Internationaal beleid (FIE, NOC*NSF, VWS en het Olympisch plan 2028) beïnvloedt de ontwikkeling van de KNAS de komende periode.

4 Hoofdthema's

De KNAS moet duidelijke keuzes maken gezien de beschikbare middelen, tijd en geld. Gezien deze ontwikkelingen en de capaciteit van de KNAS wil de KNAS meer de motor en draaischijf zijn waarlangs de activiteiten geïnitieerd en gecoördineerd worden, dan zelf de uitvoering ter hand te nemen. De KNAS is en blijft wel eindverantwoordelijk voor de strategie en de uitvoering van het beleid. Binnen deze kaders zullen deze middelen steeds zo aangewend worden om de doelstellingen te behalen. Dit betekent ook dat we mensen moeten teleurstellen die een beroep op de KNAS doen, ook mensen die voorheen wel ondersteund werden zullen in de toekomst soms minder of geen ondersteuning meer krijgen.

Het nieuwe meerjarenbeleidsplan bestaat uit 3 hoofdthema's

1. Verhoging van het aantal schermers in Nederland
2. Structurele top-10 plaatsen op OS, JWK, EK, WK
3. Ontwikkeling organisatie

Elk hoofdthema bestaat uit de volgende doelstellingen:

Verhoging van het aantal schermers in Nederland

- Vergroten van het aantal schermuren per locatie
- Vergroting aantal locaties waar geschermd kan worden
- Verlenging duur van lidmaatschap
- Vergroting kwaliteit en kwantiteit van schermers
- Vergroting van aantal mensen dat in aanraking komt met de schermsport

Structurele top-10 plaatsen op OS, JWK, EK, WK

- Heren degen programma verder professionaliseren
- Structurele talentherkenning en -ontwikkeling.
- Samenwerkingsverbanden aangaan met topsportverenigingen
- Investeren in de opleiding van coaches en scheidsrechters.

Ontwikkeling organisatie

- Verdere samenwerking op het bondsbureau
- Ontwikkeling kader, commissies van de bond en verenigingsbesturen
- Verbeteren van de samenwerking met de NAS
- Verbeteren van de communicatie

Deze thema's sluiten aan bij de door de sportbranche gekozen pijlers uit het Olympisch Plan 2028.

- Meer mensen sporten een leven lang
- Nederland bij de top 10 van de wereld

Hoewel de kansen dat Nederland de Olympische en Para-Olympische Spelen zal organiseren in 2028 verkleind zijn met het huidige regeerakkoord, blijven deze uitgangspunten overeind staan als richtsnoer. De doelstellingen en plannen van de KNAS sluiten aan bij deze pijlers

5 Doelstellingen en activiteiten

De doelstellingen worden hieronder gekwantificeerd en vertaald naar activiteiten. In de deelplannen Breedtesport en Topsport worden deze activiteiten verder in detail uitgewerkt met verantwoordelijken en planningen.

Hoofdthema 1 Verhoging van het aantal schermers in Nederland

Doel is om door te groeien naar meer dan 3.000 leden

Vergroten van het aantal schermuren per locatie

Door het vergroten van het aantal schermuren per locatie kan er met minimale middelen (materiaal, organisatie, leraren etc.) een groter aanbod gecreëerd worden voor nieuwe en bestaande leden.

Vergroting aantal locaties waar geschermd kan worden

Door vergroting van het aantal locaties wordt het schermen dichterbij de (potentiële) leden gebracht. Hiermee worden drempels als reisafstand en reiskosten geslecht. Ook wordt het voor jongere schermers zo makkelijker om zelfstandiger naar de training te gaan. Indien deze locaties als dependances van bestaande verenigingen worden opgezet, vergroot dit ook de kansen op succes doordat het mee kan draaien op een bestaande infrastructuur van leraren, bestuurlijke voorzieningen (secretariaat, fiscaal etc.). Ook voor het behoud van leden is dit een aantrekkelijk model omdat er meer trainingsmogelijkheden zijn in de regio en er beter passende sparringpartners zijn. Het witte vlekkenplan zal daarom ook de komende jaren worden voortgezet.

Verlenging duur van lidmaatschap

Door schermers op een jongere leeftijd te laten beginnen wordt een nieuwe doelgroep aangeboord. Hoewel kinderen op deze leeftijd nog niet over alle fysieke en coördinatie vaardigheden beschikken kunnen ze spelender wijs kennis maken met het schermen. Speciale sets van licht materiaal die een speelse wijze van schermen mogelijk maken, is inmiddels beschikbaar. Deze doelgroep zou anders mogelijk voor het schermen verloren gaan omdat kinderen vaak al vanaf 6 jarige leeftijd voor een sport kiezen. Bestaande schermers blijven langer lid als ze deelnemen aan uitwisselingen of wedstrijden. Daarom zijn lokale, regionale en puntentoernooien van groot belang. Hier kunnen schermers van jong tot oud dicht bij huis met andere schermers in contact komen en een verbreding van hun vaardigheden ontwikkelen. Tenslotte is het veteranenschermen de laatste jaren in opkomst en dit biedt ook de komende jaren nog veel mogelijkheden om door ontmoetingen schermers langer te boeien en te binden. Interessant is om te kijken of

een ze dan een regionale uitwisseling voor de senioren en veteranen niet wedstrijdschermers een waarde volle toevoeging is en zo ja in welke vorm.

Vergroting kwaliteit en kwantiteit van scherm leraren

Door vergroting van het aantal scherm leraren kunnen er meer locaties geopend worden en kan er ook op de grotere verenigingen gedifferentieerd les gegeven worden. Goede aanzet hiertoe zijn de lesprogramma's die ontwikkeld zijn voor het onderwijs om reguliere sportdocenten de beginselen van het schermen bij te brengen. Dit zal worden aangevuld met een vervolprogramma tot zaalassistent. Belangrijk is ook de nieuwe manier van opleiden waarbij met competentie gericht examineren centraal staat. De verhoging van de kwaliteit van de leraren heeft een langdurend positief effect op het niveau van de schermers omdat leraren vaak vele generaties lang lesgeven. Dit draagt bij aan een betere ontwikkeling en herkenning van talenten. Programma's zoals het leraren programma onder leiding van Borella en het Educatie permanente van de NAS worden de komende jaren verder ontwikkeld.

Vergroting van aantal mensen dat in aanraking komt met de schermsport

Door clinics, schoolschermen onder leiding van gediplomeerde scherm leraren of getrainde sportdocenten komen vele nieuwe potentiële leden in contact met de schermsport. Deze potentiële leden zullen door gericht promotiemateriaal naar verenigingen in de buurt gelokt moeten worden en daar tot enthousiaste leden.

Hoofdtthema 2 Structurele top-10 plaatsen op OS, JWK, EK, WK

Investeren in de opleiding van coaches en scheidsrechters.

Doel is top-10 teams van de wereld, top-8 teams van Europa, 1 medaille OS 2016

Heren degen programma verder professionaliseren

Procesgeoriënteerd blijven werken aan technische en tactische basis, fysiek en mentaal wordt hierbij steeds belangrijker. Fulltime trainingsprogramma bij topclub in NL of bij een professionele top vereniging in het buitenland, die een fulltime programma aanbiedt, voor alle sporters uit nationale senioren top-8 . Voorbereidingsstages inclusief stage in het buitenland als voorbereiding op EK. WK, nieuw seizoen en 2e helft seizoen. Naast stages in het buitenland ook buitenlandse toppers naar nationale trainingen in Nederland halen eventueel aansluitend naar Nederlandse wedstrijden. Versterkte topclubs in Nederland moet voor verdere borging van kwalitatief trainings- en lesaanbod zorgen.

Structurele talentherkenning en -ontwikkeling.

Mogelijke talenten worden geïdentificeerd en binnen deze groep worden High Potentials geïdentificeerd (talentidentificatie en –bevestiging). Talentherkenning, talentontwikkeling, het vastleggen van talentprofielen en het meten van criteria in de talentprofielen worden beschreven in het KNAS talentontwikkelingsprogramma 2012-2016. Via innovatie wordt identificatie van talenten in de toekomst verbeterd en wetenschappelijker benaderd. Het KNAS-meerjarenopleidingsplan moet regelmatig worden aangepast aan de internationale en wetenschappelijke ontwikkelingen.

Samenwerkingsverbanden aangaan met topsportverenigingen

De talentherkenning binnen schermen vindt plaats bij clubs in de regio. Talentherkenning is gericht op het mondiaal presteren. Om talenten te identificeren en op te leiden wordt begonnen met de cadettenleeftijd (12-15). Vanaf uiterlijk 12 jaar moet een gerichte (vooral technisch georiënteerde) opleiding beginnen op de club of in de regio plaatsvindt en rekening houdt met de culturele randvoorwaarden binnen onze maatschappij (school, gezin en sociale bindingen). Hiervoor is de regiotraining opgestart. Dit RTC werken t/m de leeftijd van 16 jaar. Dan sluit de regiotraining aan op de talenttraining die plaatsvindt in bij topsportverenigingen. Ook de senioren -1 groep wordt hierin opgeleid tot een leeftijd van 23 jaar.

Investeren in de opleiding van coaches en scheidsrechters.

De staf beschikt over coaches die als coach medailles hebben behaald op EK en WK en zelf veel internationale ervaring hebben. We moeten structureel investeren in coaches (ook ex-internationals) om hen de nodige internationale ervaring op te laten doen. Dit moet op langere termijn en breder dan in het verleden in verband met afvallers en levende concurrentie. Ook aspirantcoaches en talentcoaches worden via de volgende hulpmiddelen door de bond voorbereid op toekomstige topposities in de bondsprogramma's (opleiding en/of begeleiding).

Ontwikkeling organisatie

Verdere samenwerking op het bondsbureau

De integratie van het bondsbureau met het bondsbureau van de Nederlandse Tafel Tennis Bond (NTTB) en de Squash Bond Nederland (SBN) is zeer goed verlopen. Komende jaren moeten we kijken welke zaken we nog kunnen optimaliseren om de kwaliteit van de dienstverlening te verbeteren om meer en beter dienstverlening aan onze leden te bieden. Dit kan administratief zijn door verdere automatisering, maar ook op communicatie-vlak of samenwerking bij accommodatie-ontwikkeling. Sportbrede

thema's als Veilig Sportklimaat, Sportimpuls e.d. zullen in samenwerking met het cluster binnen het scherm worden geïmplementeerd.

Ontwikkeling kader, commissies van de bond en verenigingsbesturen

In het kader van de implementatie van de code Goed Sportbestuur en de minimale kwaliteitseisen die het NOC*NSF stelt, heeft het KNAS-bestuur profielen opgesteld en een besturingsmodel geïmplementeerd. Het aantal vrijwilligers is zowel op bondsniveau als op verenigingsniveau beperkt en staat onder druk. Op bondsniveau moeten we kijken naar de belasting van functionarissen en proactief kijken hoe we de taken kunnen verlichten om de belasting en daarmee risico's te verlagen. Dit kan door automatisering of door opknippen van functies. Zo moeten we er aan de ene kant voorkomen dat er draaideurfuncties ontstaan waardoor de kennis verloren gaat en aan de andere kant er personen zijn die functies stapelen waardoor de risico's bij uitval te groot worden. Als bestuur moeten we proactief nadenken over opvolging van sleutelfuncties en functionarissen. Dit moet resulteren in een lijst met mogelijke opvolgers voor alle bestuursfuncties en de belangrijkste commissieleden.

Hetzelfde geldt op verenigingsniveau. Ook daar zien we vaak dezelfde personen met meerdere petten ook hier moeten we helpen in het ontwikkelen van het kader.

Verbeteren van de samenwerking met de NAS

De scherm leraren zijn vaak het centrum of de verpersoonlijking van de vereniging. Als ondernemer zijn ze direct betrokken bij de ontwikkeling van de club maar ook als parttimer of vrijwilliger zijn ze vaak de constante factor van de club. Niet alleen voor de top maar ook voor de breedte sport geldt dat de scherm leraren zich moeten blijven ontwikkelen met de ontwikkelingen in de scherm sport en met de maatschappelijke ontwikkelingen. In samenwerking met de NAS moet een permanente bijscholing voor leraren opgezet worden, zodat iedereen die schermt, les krijgt volgens de geldende richtlijnen in een veilig sportklimaat. Door programma's hiervoor in samenwerking met de andere sportbonden NTTB en SBN en het NOC*NSF te organiseren bereiken we meer met minder middelen.

Verbeteren van de communicatie, PR, en marketing

De communicatie tussen de bond en haar leden kan en moet verder verbeterd worden. Vele overwegingen, besluiten en resultaten die door de bond en haar commissie worden genomen of bereikt, blijven onbekend bij de leden. We zullen hier nog veel actiever over moeten communiceren. Dit bevordert het gevoel dat de bond relevant is voor de leden en het begrip voor de gekozen beleidslijnen en keuzes.

De mogelijkheden zijn met de komst van sociale en nieuwe media talrijk. De keuze is voor nu om officiële mededelingen via de mail of brief te communiceren aan de verenigingen en daarnaast via de officiële KNAS site. Op sociale media zal de KNAS vooralsnog beperkt aanwezig zijn als gevolg van beperkte middelen, tijd en geld.

Het marketing en PR beleid moet komende periode serieuzere invulling krijgen, willen we optimaal profiteren van de media kansen die de goed presterende schermers bieden. Ook het sponsorbeleid biedt meer kansen als de schermsport meer en positief in de media komt. Om dit vorm te geven zal de PR commissie moeten uitgebreid.

6 Meerjarenbegroting

Meerjarenbegroting KNAS 2013 -> 2016														
			2013			2014			2015			2016		
			externe financiering	eigen middelen	Totaal Budget	externe financiering	eigen middelen	Totaal Budget	externe financiering	eigen middelen	Totaal Budget	externe financiering	eigen middelen	Totaal Budget
Topsport	Trainings- en wedstrijdprogramma's				117.300			117.300			117.300			117.300
	Persoonsgebonden kosten				178.000			178.000			178.000			178.500
	Materiaalkosten training				7.450			7.450			7.450			7.450
	Huisvestingskosten trainingsaccomodaties				32.100			32.100			32.100			32.100
	Overige kosten (licenties etc)				4.800			4.800			4.800			4.800
	Bijdragen topsporters		2.500			2.500			2.500			2.500		
	Subsidies partners en sponsoring		308.150			308.150			308.150			308.150		
Totaal			310.650	29.000	339.650	310.650	29.000	339.650	310.650	29.000	339.650	310.650	29.500	340.150
Wedstrijdsport	Materiaal (aanschaf en onderhoud)				6.000			6.000			6.000			6.000
	Opslag				4.000			4.000			4.000			4.000
	Organisatie NK				5.000			5.000			5.000			5.000
	Organisatie NJK				3.000			3.000			3.000			3.000
	Organisatie NK Equipe				1.500			1.500			1.500			1.500
	Organisatie NK Veteranen				750			750			750			750
	Subsidies partners													
Totaal			-	20.250	20.250	-	20.250	20.250	-	20.250	20.250	-	20.250	20.250
Breedtesport	Sportparticipatie:													
	Vergroten bereik:													
	Witte Vlekken				4.000			4.000			4.000			4.000
	Uitbreiden doelgroep jongste jeugd				2.500			2.500			2.500			2.500
	Behoud													
	Brassard Systeem				2.500			2.500			2.500			2.500
	Ferrum Vetum				2.000			2.000			2.000			2.000
	Vetcup				500			500			500			500
	Rolstoelschermen				2.000			2.000			2.000			2.000
	Sportontwikkeling													
	Trainersopleidingen				8.000			8.000			8.000			8.000
	Scheidsrechtersopleidingen				2.000			2.000			2.000			2.000
	Materiaaldepot				1.000			1.000			1.000			1.000
Subsidies partners			10.500		2.500	10.500		2.500	10.500		2.500	10.500		2.500
Totaal			10.500	16.500	27.000	10.500	16.500	27.000	10.500	16.500	27.000	10.500	16.500	27.000
Organisatie	Ledenfaciliteiten (passen, verzekeringen etc.)				17.350			17.760			18.350			18.631
	Communicatie (website, folders, nieuwsbrief)				5.000			5.100			5.202			5.306
	Bonds bureau				47.500			48.450			49.419			50.407
	Bestuur				6.000			6.120			6.242			6.367
	Bondsvergadering				3.000			3.000			3.000			3.000
	Subsidies partners		41.000			36.000			31.000			26.000		
	Totaal			41.000	37.850	78.850	36.000	44.430	80.430	31.000	51.214	82.214	26.000	57.712
Totaal uitgaven:			362.150	103.600	465.750	357.150	110.180	467.330	352.150	116.964	469.114	347.150	123.962	471.112
Middelen	Contributie			81.600			85.680			89.964			94.462	
	Sponsoring			20.000			22.500			25.000			27.500	
	Subsidie algemeen functioneren			-			-			-			-	
	Inschrijfgelden													
	Overige (rente, verkopen, etc)			2.000			2.000			2.000			2.000	
	Totaal geoormerkte inkomsten:			362.150			357.150			352.150			347.150	
Totaal			362.150	103.600	465.750	357.150	110.180	467.330	352.150	116.964	469.114	347.150	123.962	471.112

MEERJAREN BELEIDSPLAN BREEDTESPORTONTWIKKELING KNAS

“Een leven lang leren”

1. Inleiding

- 1. Motivatie**
- 2. Middelen**

2. Sportontwikkeling

- 1. Verenigingsontwikkeling**
- 2. Lerarenontwikkeling**
- 3. Scheidsrechtersontwikkeling**
- 4. Wedstrijdontwikkeling**

3. Sportparticipatie

- 1. Witte vlekken**
- 2. Veteranen**
- 3. Rolstoelschermen**
- 4. Jeugd**

1. Inleiding:

De KNAS is een trotse Olympische bond. Omdat er nog maar weinig beoefenaren zijn is zij relatief klein in haar mogelijkheden. Dat betekent dat de ambities qua realisatie goed afgezet moeten worden tegen de mogelijkheden. Voor de realisatie van de ambities is het schermen bestuurlijk en organisatorisch gezien voor een groot deel afhankelijk van vrijwilligers, zowel op Bonds niveau als bij de verenigingen.

Door de samenwerking met de Nederlandse Tafeltennisbond (NTTB) en Squash Bond Nederland (SBN) is de KNAS in staat om deel te nemen aan grote nationale projecten die zich richten op vergroting van sportparticipatie en kwaliteitsverbetering.

De KNAS is bijvoorbeeld blij met de deelname in het programma “Naar een veiliger sportklimaat”, want dat geeft ons de mogelijkheid op een aantal cruciale ontwikkelpunten professionele hulp in te schakelen waardoor er – door de vrijwilligers – vaart gemaakt kan worden met de verdere ontwikkeling van de schermsport in Nederland. Deze ontwikkeling wordt geplaatst in twee kaders: verder ontwikkelen langs bestaande structuren maar deze verbreden of verdiepen in kwaliteit (productontwikkeling) en vergroten van het bereik van de schermsport (sportontwikkeling).

Het hoofdthema van dit beleidsplan is “een leven lang leren”.

“Een leven lang leren?”, zult u denken. Waarom niet “een leven lang sporten”? Ontwikkelen is leren, is beter worden, is plezier beleven, geeft inhoud aan de funfactor van sport. Een leven lang leren als thema geeft ook de mogelijkheid het meerjarenbeleid in te kaderen in een aantal subthema’s:

1. verenigingsontwikkeling,
2. lerarenontwikkeling,
3. scheidsrechtersontwikkeling,
4. talentontwikkeling.

In het vervolg van dit plan zal langs deze subthema’s verder worden gewerkt.

"Als sport is schermen een totaalpakket van atletische, strategische, mentale en persoonlijke ontwikkelingsmogelijkheden. Achter de simpele doelstelling 'de tegenstander raken zonder zelf geraakt te worden' gaat meer schuil. Schermers zijn fysiek en mentaal in balans, weten in stressvolle situaties vanuit rust en overzicht de juiste strategische keuzes te maken en zijn zich bewust van hun sterke en nog te ontwikkelen eigenschappen. Zij groeten elkaar voor en na een duel en hebben respect voor de tegenstander of oefenpartner. Een succesvol scherman bereikt zijn doel, leert van het proces en geniet van het spel." (citaat: Olympisch schermtrainer en psycholoog Matthijs Rohlf)

1.1. Motivatie:

Bovenstaand citaat benadrukt de unieke **karaktersvormende waarde** van de schermsport. Het bestuur van de KNAS wil in dit meerjarenbeleidsplan sterk inzetten op het zichtbaar maken van die waarde als belangrijke motor voor verdere ontwikkeling van de schermsport op alle niveaus.

Karaktersvorming is een waarde van sport in het algemeen. Bij schermen is dit uniek omdat het als vechtsport geworteld is in eeuwenoude tradities die echter op een moderne wijze nog steeds een belangrijke rol spelen bij het duel (zie citaat Matthijs Rohlf).

Wij zijn ervan overtuigd dat een goede beoefening van de schermsport bijdraagt aan verbetering van het maatschappelijke klimaat in Nederland, in lijn met het kabinetsbeleid “Nederland veiliger”. Die overtuiging motiveert de KNAS om veel energie te steken in de verdere ontwikkeling en uitbreiding van de schermsport in Nederland.

1.2 Middelen

De unieke waarde van het op een goede wijze beoefenen van de schermsport is een “unique selling point” en propositie bij de benadering van potentiële **sponsors**. De KNAS is zeer

gelukkig met de goede relatie die bestaat met haar sponsor MMIT. De ambities kunnen alleen worden waargemaakt wanneer het lukt om meer sponsors aan de schermsport te binden. Sponsors die deze waarde begrijpen, die deze waarde ook in hun eigen onderneming willen uitdragen en een bijdrage willen leveren aan een beter klimaat in Nederland en daar hun imago aan willen verbinden.

Hieruit blijkt een belangrijk doel voor de komende jaren:

“Het bondsbestuur gaat meer sponsors werven die door een substantiële bijdrage de verdere professionalisering van de schermsport in Nederland gaan faciliteren.”

Hiervoor worden een aantal instrumenten ontwikkeld. Vertrekpunt is het gericht inzetten van Social Media voor dit doel.

Behoudens het werven van een goede sponsor naast MMIT een zaak van langere termijn is, heeft het bestuur als tweede doel gesteld:

“De KNAS wil haar doelen realiseren door het behalen van maximaal rendement uit de kansen die worden geboden door het Sportbrede programma’s zoals het programma ‘Naar een veiliger sportklimaat’, en ‘Sport en Bewegen in de buurt’

Om dit te realiseren zal het bestuur nauw samenwerken met alle partijen die hierin een rol spelen. Hieronder vallen in ieder geval:

- de Nederlandse Academie van Schermleraren (NAS),
- NOC*NSF,
- Verenigingen,
- Gemeenten,
- De interne commissies van de KNAS,
- Samenwerkingspartners NTTB en SBN

“Naar een veilig Sportklimaat”

De essentie van dit programma is dat iedereen binnen de sport (bond én vereniging) zich bewust wordt van zijn of haar gedrag. Alleen dan kunnen we met z’n allen werken aan gedragsverandering op en rond de loper. De volgende stap is het binnen de sportvereniging bespreekbaar maken van wat er onder gewenst en ongewenst gedrag wordt verstaan er ervoor zorgen dat de vereniging er daadwerkelijk naar gaat handelen. Met name verenigingsbestuurders, trainers, coaches, begeleiders, scheidsrechters en officials vervullen hierin een belangrijke rol. Zij zijn als geen ander in staat om sporters, ouders en supporters bewust te maken van hun eigen gedrag en hen hierop aan te spreken als dat nodig is. Zodat het niet alleen in de sport beter gaat, maar – gezien de opvoedende waarde van sport – ook breder in de samenleving. ‘Hoe kun je met elkaar een cultuur neerzetten waarin prestaties verbeteren, sportiviteit toeneemt, meer pubers lid blijven en het aantal vrijwilligers groeit?’ Sportiviteit is daar een integraal onderdeel van.

Vanuit het programma ‘Naar een veiliger sportklimaat’ worden uiteenlopende workshops en activiteiten aangeboden om hen te faciliteren vanuit hun eigen rol een bijdrage te leveren aan het creëren van een veiliger sportklimaat.

2. Sportontwikkeling:

De sport zoals deze in Nederland wordt beoefend, is succesvol: de sport is al meer dan een eeuw verankerd in de nationale sportorganen en kent na een moeizame periode nu een periode van sportieve en getalsmatige hoogtepunten. Toch zijn er veel stappen te zetten om de sport verder te brengen in aansprekendheid, populariteit en professionaliteit:

2.1 Verenigingsontwikkeling

Sterke verenigingen, met goed bestuur en kader, zijn van groot belang voor de sport. Sportbestuurders nemen het voortouw bij het maken van afspraken en dragen dat door voorbeeldgedrag. Dat geldt ook voor het kader (vrijwilligers, coaches en trainers) van de vereniging. Binnen de sport, en dus ook de schermsport, is dit (nog) niet overal vanzelfsprekend en het programma “Naar een veiliger sportklimaat” biedt kansen om hier veel aandacht aan te geven.

“De bestuurder zet de koers naar een veiliger sportklimaat uit”

Het

creëren en borgen van een veilig sportklimaat is een voorwaarde voor een vereniging om als aantrekkelijk en sociaal te worden bestempeld. Wanneer je als club je leden de kans geeft onbezorgd met elkaar te sporten, heeft iedereen het naar zijn zin en zal het niet moeilijk zijn om nieuwe leden binnen te halen. De sleutel om dit ook werkelijk te realiseren, ligt bij de bestuurders van de vereniging. Alleen weten zij vaak niet hoe zij het thema “een veiliger sportklimaat” kunnen integreren in hun beleid en zo kunnen zorgen, dat het voor alle leden de normaalste zaak van de wereld is om zich sportief en respectvol naar elkaar te gedragen. Hiervoor zijn de volgende deelprogramma's voorhanden :

a) *Theatervoorstelling ‘Wel winnen, hè!’*

Het creëren van bewustwording bij sleutelfiguren in de sportvereniging is een belangrijk en omvangrijk onderdeel van het totale programma. Dit doet het programma door in de periode van 2012 tot en met 2014 150 theatervoorstellingen te organiseren en uit te voeren in het hele land. In de voorstellingen worden bezoekers op een humorvolle manier geconfronteerd met (ongewenst) gedrag binnen de vereniging en worden ze geïnspireerd om met het thema Naar een veiliger sportklimaat aan de slag te gaan.

b) Vanuit het deelprogramma ‘Verenigingen en Bestuurders’ worden verschillende activiteiten en handvatten aan de bestuurder aangeboden om hem/haar daarmee te helpen. Allereerst is hiervoor de kernmodule ‘**Sportief Besturen**’ ontwikkeld. Deze module gaat vooral over de verschillende rollen van de bestuurder. Zo is het belangrijk, dat hij zich realiseert dat hij het goede voorbeeld moet geven (voorbeeldrol). Daarnaast moet hij natuurlijk beleid maken en uitvoeren, waar sportiviteit en respect een integraal onderdeel van is (beleidsrol). Hij moet zich ook realiseren hoe belangrijk het is, dat hij op alle fronten goed communiceert (communicatierol) en last but not least hij moet durven ingrijpen wanneer dat nodig is (weerbaarheidsrol). Aan al deze aspecten wordt aandacht besteed. De module

wordt interactief gegeven, zodat de deelnemers zelf een belangrijk aandeel hebben in de inhoud en uitkomsten van de workshop.

- c) Het is voor verenigingen pas zinvol om zich op te geven voor deze module, wanneer ze basisbeginselen van besturen onder de knie hebben. Mocht uit het intake-gesprek dat de Bond met een vereniging zal voeren blijken dat een vereniging nog wel een zetje nodig heeft, is het beter om te starten met de cursus **'Besturen met een Visie – de basis'**. Deze module bestaat uit drie workshopavonden waarin deelnemers (van 5 verenigingen) kennis maken met de basis van 'Besturen met een visie'. In drie avondbijeenkomsten wordt de vereniging geholpen bij het beantwoorden van de volgende vragen:
- Wat is besturen eigenlijk?
 - Welke functies heb je als bestuurder?
 - Hoe ontwikkel je een lange termijn perspectief rond sportiviteit en respect?
 - Hoe ziet een effectief beleidsproces er uit? Welke rol heb je als bestuurder bij elke stap?
 - Hoe geef je op succesvolle wijze sturing aan de vereniging?
- d) Bestuurders dienen zich goed bewust te zijn van andere mogelijkheden die aansluiten bij versterking van hun vereniging, zoals bijscholingen voor hun trainers. Zij zullen hierover dus door de Bond geïnformeerd worden.

Goed kader is van groot belang om de sport op een gezonde manier verder te brengen. KNAS stimuleert de ontwikkeling van dat kader. Hierbij gaat het niet alleen om de competenties die nodig zijn om een rol in het bestuur te kunnen vervullen maar ook om de rollen van zaalassistent, scheidsrechter, trainer, coach op goede wijze te vervullen. Aandacht voor goede omgang met- en opvoeding van jonge schermers is daarbij een belangrijk punt.

2.2 Lerarenontwikkeling

Voldoende goede leraren zijn essentieel voor de sport. De opleidingscommissie van de bond heeft dat afgelopen jaar opgepakt door 28 nieuwe leraren op te leiden die komende maanden hun eindexamen doen. Daarmee is een enorme kwaliteitssprong gemaakt. Nu wordt het zaak dit vast te houden. Berekend is dat er jaarlijks minimaal 10 nieuwe leraren moeten worden opgeleid om uittredende leraren te vervangen en de sport verder te ontwikkelen. Het witte vlekkenplan begint zijn vruchten af te werpen en ook dat vergt nieuwe capaciteit.

Het stopt echter niet bij de initiële opleiding. De sport ontwikkelt zich en dat mag van leraren ook gevraagd worden. De opleidingscommissie van de bond organiseert, samen met de technische commissie van de NAS, regelmatig bijscholingen en workshops. Ofschoon het bijwonen van deze activiteiten niet verplicht is voor leraren, zal toch gekeken worden naar een systeem waarbij de inspanningen van leraren wel degelijk gewaardeerd kunnen gaan worden. Op termijn streven wij, naar verplichte certificering van leraren en dus verplichte bijscholing. Willen wij onze Olympische ambities waarmaken, dan kan dat niet anders. De NAS is hierbij onze vanzelfsprekende partner.

In de top van het schermen loopt een floretprogramma met de Italiaanse topcoach Borella. Voor de ontwikkeling van leraren is van belang dat maître Borella op de momenten dat hij in Nederland is ook workshops geeft aan Nederlandse leraren. Dit beleidsplan zal deze activiteit blijvend ondersteunen. Ingezet zal worden op eenzelfde programma voor het wapen degen.

In het NOC*NSF programma “naar een veilig sportklimaat” is ook veel aandacht voor

Ook leveren trainers, coaches en begeleiders een belangrijke bijdrage aan de persoonlijke ontwikkeling van de sporter, bijvoorbeeld op het gebied van sociaal gedrag, zelfvertrouwen, omgaan met verschillen, leiding accepteren en doorzettingsvermogen.

lerarenontwikkeling. Hier worden diverse (sportgenerieke) bijscholingen aangeboden die liggen in het vlak van sociale vaardigheden en persoonsontwikkeling. Het is immers van belang dat trainers, coaches en begeleiders naast goede sporttechnische vaardigheden ook over pedagogische vaardigheden beschikken. Ze leveren daarmee een bijdrage aan een veilig sportklimaat waarin sporters zich op hun gemak voelen, zich volgens de norm gedragen en op een sociale manier met elkaar omgaan.

Hiertoe worden modules aangeboden voor trainer-coaches en één voor opleiders van bonden. De modules zijn aangesloten op de Kwalificatiestructuur Sport en veronderstellen kennis en ervaring op niveau-3.

- a) *Er is meer te Winnen: Coachen op sociaal gedrag in de sport (4 daqdelen)*
Trainer-coaches die hun vaardigheden in het coachen op sociaal gedrag willen versterken, ontwikkelen in deze bijscholing een breder repertoire aan coachingsvaardigheden. Aan de hand van een eenvoudig gedragsmodel leren de cursisten gedrag te begrijpen en hoe zij met de juiste feedback en kleine interventies gewenst gedrag kunnen bevorderen.
- b) *Trainen en coachen van 6- tot 12-jarigen: Vertrouwen in jezelf en de ander (4 daqdelen)*
In deze leeftijdsfase wordt de jonge sporter zich bewust van zichzelf en van de ander. Zelfvertrouwen is dan een belangrijke basis. Naast inzicht in de dynamiek van een groep kinderen in de pupillenleeftijd leren de deelnemers trainingsvormen in te zetten die bijdragen aan de ontwikkeling van zelfvertrouwen in deze leeftijdsgroep.
- c) *Trainen en coachen van Pubers: Motivatie & Plezier (4 daqdelen)*
In de puberleeftijd lijken de energie en motivatie om betrokken te sporten vaak heel ver weg. De trainer-coach staat er bij en kijkt er naar. In deze bijscholingsmodule staat puber-op-het-sportveld centraal. De deelnemers leren trainingsvormen in te zetten die specifiek recht doen aan vraagstukken als motivatie, plezier, energie en zelfwaardering.
- d) *Trainen en coachen van jongeren met een gedragsstoornis: Autisme (1 daqdeel)*
De groep sporters in de reguliere sport met een autistisch spectrum stoornis wordt steeds groter. Deze module helpt trainers-coaches bij het begeleiden van deze

doelgroep en leert de cursist de gedragingen die voortkomen uit autisme te herkennen en begrijpen.

e) Herkennen en voorkomen van Seksuele Intimidatie (1 dagdeel)

De georganiseerde sport heeft een structuur opgezet om SI in de sport te voorkomen en waar nodig hulp te bieden. Deze module maakt onderdeel uit van deze structuur. De trainer-coach wordt zich bewust van wat SI is, wat de gevolgen kunnen zijn, wat de gewenste omgangsvormen binnen de sport zijn en wat signalen van SI zijn en hoe deze te herkennen.

f) Voor trainersdocenten: Sportiviteit & Respect: Nog Effectiever Opleiden (2 dagdelen)

Hoewel in veel opleidingen voor trainer-coaches Sportiviteit & Respect inmiddels een plaats heeft, merken veel docenten terecht op dat het nauwelijks mogelijk is het als afzonderlijk thema aan de orde te laten komen. Het komt al snel in de verdrukking. Alom wordt onderkend dat het eigenlijk als een vanzelfsprekend thema in de opleidingen verweven moet zijn. Dat is makkelijk gezegd, maar het blijkt toch lastig zaken die betrekking hebben op sportiviteit, respect, leerklimaat, waardering en dergelijke, daadwerkelijk de juiste aandacht te geven.

In deze bijscholingsmodule worden docenten getraind om op interactieve wijze vier centrale thema's van Sportiviteit & Respect op een natuurlijke wijze ook in de sporttechnische opleidingen tot hun recht te laten komen. De centrale thema's zijn:

- Stimuleren van gewenst gedrag
- Positief omgaan met elkaar
- Maken van afspraken over gewenst gedrag
- Omgaan met ongewenst gedrag.

In deze module is het leerdoel nadrukkelijk tweeledig. Naast de genoemde thema's gaat het ook om het versterken van de docentvaardigheid dit activerend en praktijkgericht te doen. Dat verklaart de naam van deze bijscholing: Nog Effectiever Opleiden.

2.3 Scheidsrechtersontwikkeling

Er zijn te weinig scheidsrechters beschikbaar en dit geldt over de hele breedte van de sport.

De nieuwe

scheidsrechterscommissie wil de opleiding van scheidsrechters ter hand nemen, maar op een wat andere wijze dan tot nu toe gebruikelijk. De commissie komt hiertoe nog met voorstellen die erop gericht zijn meer en betere scheidsrechters beschikbaar te hebben. Aansluiting wordt gezocht bij methoden die door de Fédération Internationale d'Escrime (FIE) worden

Scheidsrechters zijn niet alleen belangrijk om de wedstrijden te leiden. Scheidsrechters spelen ook een belangrijke rol in goede ontwikkeling van de karaktervormende waarde van de sport. Scheidsrechters bepalen voor een deel de sfeer tijdens en rondom de wedstrijden en zijn die zin heel belangrijk om de sport verder te ontwikkelen zoals hierboven omschreven. Om deze redenen schenkt het programma 'Naar een veiliger sportklimaat' ook aandacht aan de ontwikkeling van scheidsrechters (en niet alleen uit oogpunt van veiligheid voor scheidsrechters, dat speelt bij schermen niet of nauwelijks). Voor bestaande scheidsrechters wordt onder andere een weerbaarheidstraining aangeboden (Omgaan met Beïnvloeding en Weerstand).

gebruikt. Ook voor scheidsrechters zijn carrièremogelijkheden van belang voor hen die dat willen. Er zal dus geïnvesteerd moeten worden in het verder opleiden van die scheidsrechters die dat willen, tot mondiaal niveau. Maar aan de andere kant is het ook zeer noodzakelijk om juist ruim aandacht te besteden aan scheidsrechters op verenigingsniveau en zo een brede kweekvijver te creëren waaruit uiteindelijk de topscheidsrechters

voortkomen. Daarvoor is het dan wel nodig om een goede opleiding op te zetten voor beginnende scheidsrechters op verenigingsniveau en daarbij bovendien de juiste hulpmiddelen aan te bieden.

“De scheidsrechtersopleiding moet, net als bij andere sporten, in de structuur van de Kwalificatiestructuur Sport (KSS) worden gebracht. Daarbij wordt dan eenduidig (en transparant) vastgelegd wat er van scheidsrechters op een bepaald niveau wordt verwacht en hoe dat wordt bereikt.”

Voor een goede sfeer in en om wedstrijden, waarbij iedereen zich thuis voelt, moeten niet alleen scheidsrechters, maar alle wedstrijddeelnemers en ook omstanders (ouders!) de spelregels en de juiste interpretatie daarvan voldoende en eenduidig kennen. In de huidige tijd is een meestal als saai en dor ervaren spelregeltekst daarvoor niet genoeg. In 2016 streven wij ernaar de spelregelkennis in zijn algemeenheid te vergroten, met als specifieke doelstelling dat 80% van

jeugdige en nieuwe sporters spelregelkennis hebben opgedaan. De kunst is om dit op een wijze te realiseren waarbij alle betrokkenen het als niet meer dan normaal ervaren om zich de spelregels voldoende eigen te maken; het moet niet een dwang van bovenaf zijn die alleen maar tot grote weerstand leidt.

Wel wil de KNAS er op termijn naar toe dat verenigingen ‘arbitrageproof’ zijn. Dit houdt in dat een vereniging in ieder geval arbitrage en scheidsrechters als vast onderdeel in haar beleid(splan) heeft opgenomen en voor de praktische invulling ook een zowel intern als extern herkenbaar persoon als coördinator heeft aangewezen. Bij zo’n verenigingsarbitragebeleid hoort natuurlijk een goede inbedding van spelregelkennis in het trainingsaanbod op ieder niveau (minimaal het Brassard-systeem). Maar vervolgens dienen allen die aan wedstrijden deelnemen ook op enigerlei wijze aan te tonen dat ze over voor hun niveau voldoende kennis van de regels (inclusief sportiviteit en respect) beschikken. En tenslotte moet een vereniging die ‘arbitrageproof’ is ook iedere wedstrijd van een voor het niveau daarvan competente scheidsrechter kunnen voorzien.

De spelregels dienen dan wel op moderne, aantrekkelijke, laagdrempelige wijze te worden aangeboden. Binnen het programma ‘Naar een veiliger sportklimaat’ wordt daarom een (digitale) spelregelmodule ontwikkeld die daaraan tegemoet kan komen door:

- publicatie in begrijpelijke taal en filmpjes
- *train jezelf en test jezelf, eventueel resulterend in een spelregelbewijs*
- spelregelquiz voor club(avonden), etc

Daarvoor dient dan wel de sportspecifieke inhoud aangeleverd te worden. Daartoe dient eerst bepaald te worden welke spelregels op welk niveau minimaal bekend worden

verondersteld, vervolgens hoe je die het beste aanbiedt (met voorbeelden van hoe het moet, maar ook van hoe het juist fout is) en daarbij goede bewegende beelden gezocht. Hier ligt een zware taak voor de spelregelcommissie; daarbij kan natuurlijk het Brassard-systeem een erg goede uitgangspositie geven.

Ook op de website dient hieraan veel aandacht gegeven te worden (waarbij wederom de scheidsrechterscommissie zorgt voor aansprekende teksten, 'spelregel van de maand' etc.).

Vervolgens dient de opleiding hierop te worden opgezet resp. opleiders en praktijkbegeleiders resp. (bij)geschoold (de laatsten met de reeds bij de academie voor Sportkader bestaande opleiding, die in het kader van het programma 'Naar een veiliger sportklimaat' gratis wordt aangeboden). Scheidsrechters leer je alleen in de praktijk; in de schermsport valt dat nog niet mee en is een goede praktijkbegeleiding door daarvoor goed toegeruste begeleiders essentieel.

Maar het stopt niet bij een opleiding. Net als trainers dienen scheidsrechters regelmatig de kans te krijgen zichzelf te verbeteren en door te groeien. Hiervoor wordt binnen het programma 'Naar een veiliger sportklimaat' een opleiding ontwikkeld voor scheidsrechterscoaches.

2.4 Wedstrijdontwikkeling

Vanuit breedtesport gezien zijn er een paar niveaus te onderscheiden die zich als een soort ladder ten opzichte van elkaar verhouden.

Allereerst is er het verenigingsschermen. Dat kan op alle niveaus, maar veelal gaat het om recreatief schermen. Mensen die wekelijks hun schermavond beleven en af en toe met een verenigingswedstrijd meedoen.

Wanneer het daarbij blijft, prima. Mensen met ambitie om meer te willen op het gebied van recreatief schermen kunnen vervolgens deelnemen aan een recreatief circuit dat bestaat uit verschillende wedstrijden waaronder het Ferrum Vetum circuit voor veteranen en de Ferrum Vetum Futuri voor volwassenen onder de 40 jaar oud. Voor de jeugd zijn er dan ook nog de jeugdpuntentoernooien.

Daarnaast wil de in 2012 ingestelde ***“commissie harmonisering wedstrijden”*** voor de jeugd een aantal wedstrijden aanwijzen (in overleg met de organisatoren) om een circuit te organiseren voor de ambitieuze jeugd, op het niveau net boven de jeugdpuntentoernooien. Dit nieuwe circuit, met als voorlopige werktitel de KNAS jeugd cup, mondt uit in het Nederlands Jeugd Kampioenschap. Dat is het hoogst haalbare in Nederland. De volgende stap zijn de verschillende internationale jeugdcircuits.

In meerjarig perspectief gezien is het van belang het niveau van de Nederlandse toernooien, of het nu om jeugd gaat of om senioren, omhoog te krijgen. Het gat tussen ons niveau en het internationale (sub)topniveau is nu nog te groot. Dit gat kan gedicht worden door meer buitenlandse schermers naar een aantal Nederlandse toernooien te lokken. Afstemming van onze nationale schermkalender met de internationale kalender van omliggende landen is hierbij van belang.

3. Sportparticipatie:

Schermen bereikt te weinig mensen. Één op de duizend mensen wil schermen. Het liefst met mensen van eigen leeftijd en niveau. Een gezonde vereniging kan dus al bestaan in agglomeraties van 40.000 inwoners of meer. Specifieke doelgroepen in de bevolking kunnen gemakkelijk worden verleid (langer) te schermen. Het landelijk programma “Sport en bewegen in de buurt” biedt een unieke kans om schermen naar meer mensen toe te brengen. Het Kennis Informatie Systeem Sport (KISS) van NOC*NSF geeft op detailniveau inzicht in de ontwikkeling van sportparticipatie op wijkniveau. Naast deze analyse benut KNAS de volgende instrumenten:

3.1 Witte Vlekken

Nederland kent eind 2012 70 verenigingen die op tenminste 75 locaties schermen aanbieden. Deze verenigingen binden ruim 2800 aangesloten (unieke) leden. Gegeven het gemiddelde aantal schermers per 1000 inwoners die een vereniging in de buurt hebben heeft de KNAS de ambitie om eind 2016 tenminste 3250 leden te binden die op 90 locaties kunnen schermen. Jaarlijks dienen er 3-4 extra locaties te worden gerealiseerd. Hiertoe benut de KNAS het Witte Vlekkenplan, ontwikkeld door Georges Derop.

Sterke verenigingen én startende verenigingen worden aangemoedigd om schermen aan te bieden op locaties waar dit nog niet (voldoende) gebeurt.

3.2 Veteranen

In het schermen worden de topprestaties op wereldniveau neergezet door mensen tussen de 20 en 40 jaar oud. De sport leent zich echter heel goed voor beoefening op latere leeftijd, zowel als starter, herintreder of zeer ervaren schermers. In afgelopen jaren is door diverse personen een waardevol aanbod van verenigingsoverstijgende activiteiten ontwikkeld. KNAS wil deze graag behouden én uitbouwen. Dit betreft de organisatie van de Veteranen-Cup, het Nederlands Kampioenschap Veteranen én het “Ferrum Vetum” circuit, een reeks van wedstrijden. Om een gepaste prestatiecultuur te ontwikkelen is het nodig ***een éénduidige ranglijst te ontwikkelen op basis waarvan uitzendingen naar Titeltoernooien voor Veteranen kunnen worden gebaseerd.***

3.3 Rolstoelschermen

Met hulp én ondersteuning van diverse partijen (o.m. de Johan Cruijff Foundation, NOC*NSF, SooLancelot) zijn in voorgaande jaren drie verenigingen erin geslaagd om rolstoelschermen in Nederland te herintroduceren (Scaramouche, De Vrijbuiters en Pallas). Dit zal



levensvatbaar zijn als er tussen de verenigingen uitwisseling op gang komt.

“KNAS wil de ontwikkeling rolstoelschermen stimuleren”

Dit doet zij d.m.v:

- In samenwerking met Gehandicaptensport Nederland organiseren van classificaties;
- (financieel) ondersteunen van wedstrijden voor rolstoelschermen in Nederland;
- Het verbinden van partijen die het rolstoelschermen verder willen helpen;
- Het realiseren van aansluiting bij IWAS-wheelchairfencing zodat Nederlandse schermers kunnen deelnemen aan wedstrijden in het buitenland.

3.4 Jeugd

Hoewel het schermen traditioneel pas vanaf een jaar of acht wordt beoefend is een zeer hoog percentage van de leden van de KNAS jonger dan 20. Ook het schermen wordt geconfronteerd met veel uitval na relatief korte lidmaatschapsduren. Daarom worden de komende jaren belangrijke maatregelen genomen om de deelname aan schermen onder jeugd te bevorderen:

Schermen op School

In 2012 is een lespakket ontwikkeld voor scholen. Dit wordt in 2013 geïmplementeerd en bestaat uit een lesmap, instructie voor docenten en materialen. Deze set wordt via NIJHA aan scholen ter beschikking gesteld.

“In 2016 heeft iedere school in het basis- en voortgezet onderwijs toegang tot de schermsport voor haar leerlingen.”

Brassard Systeem

Het brassardsysteem is nu een aantal jaren in werking en lijkt te slagen in de opzet om langs een gestructureerde weg het schermen aan te leren. Kennis van techniek, materiaal en regels worden vergroot en we zien ook een gestage toename van het aantal verenigingen dat het systeem in de opleiding van schermers gebruikt. Tot en met het derde niveau is ontwikkeld.

“KNAS heeft de wens dat het systeem in 2016 is uitontwikkeld.”

Hiertoe zullen in 2013, 2014 én 2015 een niveau moeten verschijnen.

Schermpaspoort

Het in 2011 geïntroduceerde Schermpaspoort kent inmiddels meer dan 400 actieve gebruikers. Door het bijhouden van de eigen ontwikkelingen en prestaties worden schermers langer gemotiveerd om het volgende doel of niveau te bereiken.

“In 2016 gebruikt iedere actieve wedstrijdsschermer onder het absolute topniveau, het schermpaspoort.”

Koninklijke Nederlandse Algemene Schermbond

TOPSPORTBELEIDSPLAN 2013-2016
KONINKLIJKE NEDERLANDSE ALGEMENE SCHERMBOND



"Sucesso não é um acidente. É trabalho duro, perseverança, aprendizado, estudo, sacrifício e, acima de tudo, amor pelo que se faz ou pelo que está se aprendendo" (Pelé)

"Success is no accident. It is hard work, perseverance, learning, studying, sacrifice and most of all, love of what you are doing or learning to do."

INHOUDSOPGAVE

INHOUDSOPGAVE	29
INLEIDING	31
TOTSTANDKOMING.....	32
EVALUATIE.....	33
<i>Evaluatie Meerjarenbeleidsplan 2009-2012</i>	<i>33</i>
Speerpunten.....	33
Ambitie	33
Doelstellingen	33
Management structuur.....	34
Talentontwikkeling	34
Ontwikkelingen 2009-2012.....	34
Effecten ontwikkelingen op ingezet beleid	35
Transformatie.....	35
ANALYSE.....	34
MAATSCHAPPELIJKE TRENDS	36
<i>Algemene maatschappelijke ontwikkelingen.....</i>	<i>36</i>
Politiek.....	37
Economie	37
Individualisering	39
Informatisering.....	39
Vergrijzing	40
Gezondheid	40
<i>Externe ontwikkelingen topsport.....</i>	<i>41</i>
Sportagenda 2012 NOC*NSF	41
Olympisch plan 2028	42
<i>Lange termijn scenario's</i>	<i>43</i>
<i>Van verleden naar heden</i>	<i>43</i>
SWOT-ANALYSE.....	46
<i>Externe analyse.....</i>	<i>46</i>
Kansen	46
Bedreigingen	46
<i>Interne analyse.....</i>	<i>47</i>
Sterk.....	47
Zwak	47
CONFRONTATIEMATRIX.....	48
Aanvallen of groeien.....	48
Verdedigen.....	49
Verbeteren.....	49
Terugtrekken, samenwerken, vermijden	49
HET BREDE KADER	51
ORGANISATIE.....	53
MACROPLANNING	54
GEWENSTE LANDSCHAP 2020.....	54
<i>Doel.....</i>	<i>54</i>
<i>Middel</i>	<i>54</i>
<i>Talenterkenning</i>	<i>55</i>
<i>Coaches en trainers</i>	<i>55</i>
<i>Wedstrijden en competities</i>	<i>56</i>
<i>Specialistische begeleiding</i>	<i>57</i>

<i>Dagelijkse trainingssituatie</i>	<i>58</i>
<i>Organisatie en leiderschap</i>	<i>59</i>
PLAN VAN AANPAK.....	59
<i>Analyse.....</i>	<i>60</i>
<i>Stappenplan</i>	<i>60</i>
<i>Tijdljn.....</i>	<i>60</i>
<i>Sterke talentontwikkeling</i>	<i>61</i>
<i>Kwaliteitsverbetering Topsportprogramma.....</i>	<i>62</i>
<i>Begeleiding professionaliseren en scherm-specifiek maken.....</i>	<i>62</i>
BEGROTING	62
TENSLLOTTE.....	62
LITERATUUR	62

Inleiding

Voor u ligt het meerjarenbeleidsplan voor Topsport voor de Olympische cyclus van 2013 tot 2016. Dit beleidsplan voor Topsport maakt deel uit van het meerjarenbeleidsplan van de KNAS: samen met het meerjarenbeleidsplan breedtesport vormt het onderdeel van het integrale meerjarenbeleidsplan.

In het eerste deel wordt gestart met een evaluatie van de afgelopen Olympische cyclus en het hieraan verbonden beleid. Vervolgens worden maatschappelijke ontwikkelingen beschreven en de context waarin het nieuwe meerjarenbeleid zich zal gaan afspelen. Deze beschrijving wordt gevolgd door een sterkte/zwakte analyse om zo tot een aantal conclusies te komen. De conclusies worden vertaald in het brede kader: missie, visie, strategie en de doelen om tenslotte tot een uitwerking van het beleid te komen.

De schermbond heeft de ambitie om op het hoogste internationaal niveau te presteren. De afgelopen Olympische cyclus heeft onomstotelijk aangetoond dat succes niet meer incidenteel is: met kwartfinales op EK's en (J)WK's voor floret en finaleplaatsen op EK en WK's is een trend ingezet met successen die sinds de Tweede Wereldoorlog niet meer gezien zijn in het Nederlandse schermen. Kortom, we zijn op de goede weg. Maar, de successen zijn weliswaar niet incidenteel, toch is er nog een lange weg te gaan naar het echte succes: het keer op keer afleveren van kampioenen. Dit is het doel dat we proberen te bereiken.

Totstandkoming

In tegenstelling tot voorgaande jaren is voor de totstandkoming van dit meerjarenbeleidsplan een nieuwe insteek gekozen. Met de kennis van de komst van de Sportagenda 2013 en de negatieve gevolgen die de agenda zou kunnen hebben voor de schermtopsport is een taskforce opgesteld. Deze taskforce heeft de opdracht meegekregen een voorstel te maken voor herinrichting van het topsportlandschap binnen het kader van de nieuwe Sportagenda.

De taskforce is opgericht na het WK van 2011 in Catania en heeft een gemêleerde samenstelling gekend: zowel topsportexperts van de KNAS als van NOC*NSF namen zitting in de taskforce.

De taskforce heeft zich in eerste instantie beziggehouden met het creëren van een nieuwe visie op talentherkenning en talentontwikkeling. Vervolgens heeft zij zich gericht op het beschrijven van noodzakelijke veranderingen in de verenigingsstructuur en breedtesport om een gezonde basis aan talentvolle jeugdschermers te realiseren die opgeleid kunnen worden in topsportprogramma's. Tenslotte heeft ze het topsportsegment beschreven: waarop moet de KNAS zich richten en hoe zien kansrijke topsportprogramma's eruit.

De uitkomsten van het taskforceoverleg zijn voorafgaand aan een brainstormsessie tijdens een ledenberaad voorgesteld. De taskforceconclusies zijn gebruikt om de investeringsplannen ten behoeve van de Sportagenda vast te stellen en in te dienen. Ook zijn ze, samen met de uitkomsten van het ledenberaad gebruikt als input voor het schrijven van dit meerjarenbeleidsplan.

EVALUATIE

Allereerst een terugblik: in dit hoofdstuk wordt het vorige meerjarenbeleidsplan besproken: welke doelstellingen hebben we wel of niet kunnen bereiken en wat kunnen we hiervan leren? Vervolgens wordt een analyse gegeven van de huidige situatie en kijken we wat de toekomst ons kan bieden in de paragraaf Trends en ontwikkelingen. Uit deze analyse proberen we conclusies te trekken voor het in te zetten topsportbeleid voor de komende Olympisch cyclus.

Evaluatie Meerjarenbeleidsplan 2009-2012

De periode na de Spelen van 2008 werd voor KNAS topsport ingegaan met het meerjarenbeleidsplan van 2009-2012 dat hiervoor als leidraad diende. Dit beleidsplan kende in hoofdlijnen de volgende belangrijke punten:

SPEERPUNTEN

Het doel van het opstellen van speerpunten is om aan te geven voor welke groepen het genoemde beleid gaat gelden, d.w.z. met de volgende speerpunten worden de talentprogramma's en topsportprogramma's vormgegeven:

- heren degen senioren
- dames degen junioren
- heren en dames floret junioren:
- TO degen
- TO floret

AMBITIE

De KNAS heeft in relatie tot topsport de volgende twee ambities:

1. Het behalen van Olympisch goud. Dit is de enige ware ambitie voor een olympische sport. Alle andere internationale successen dragen bij aan de positieve beeldvorming over onze sport.
2. De ontwikkeling van kwalitatief hoogwaarde programma's van waaruit het mogelijk is keer op keer succesvolle schermers te produceren.

DOELSTELLINGEN

Heren degen ploeg: deelname OS, laatste 8 WK 2011, laatste 8 JWK

Heren degen individueel: een medaille OS, WK een medaille, laatste 16 JWK

Dames degen ploeg TO: deelname laatste 16 JWK

Dames degen individueel: deelname OS, WK laatste 8

Heren floret ploeg: laatste 12 WK 2011, laatste 8 JWK

Heren floret individueel: laatste 16 WK 2011, laatste 16 JWK
Dames floret ploeg: laatste 12 WK 2011, laatste 8 JWK 2011
Dames floret individueel: laatste 16 WK 2011, laatste 8 JWK 2011

MANAGEMENT STRUCTUUR

Opzetten van een doelmatige managementstructuur en – cultuur, beter volgen en controleren van operationele processen, betere aansturing van het technisch kader moeten leiden tot een kwaliteitsslag in de topsportprogramma's: dit wordt mogelijk gemaakt door het aantrekken van een Technisch Directeur.

TALENTONTWIKKELING

1. wedstrijd- en gedecentraliseerd trainingsprogramma;
2. sporttechnische, mentale en medische begeleiding;
3. begeleiding bij wedstrijden en trainingen;
4. uitzending naar wedstrijden (JWK en beperkt aantal WB-wedstrijden / cadettenkwalificatiewedstrijden);
5. trainingsstages (binnen- en buitenlands);

ONTWIKKELINGEN 2009-2012

De afgelopen Olympische cyclus kende een uitermate roerig verloop. Een aantal pijlers waarop het beleid in deze periode was afgestemd, werd ondermijnd: de beeindiging van de subsidiering voor PITS-floret, het vertrek van de Technisch Directeur en de beëindiging van PITS-degen haalden een streep door de in het meerjarenbeleidsplan geformuleerde doelen en plannen. In het topsportjaarplan van 2011 is beschreven welke herorientatie en transformatie dit tot gevolg zou hebben:

- transformatie van het PITS heren degen programma naar een NTC buiten Papendal
- opvangen van de verdwenen sturing van programma's o.l.v. Technisch Directeur door een collectief van talenttrainers bij floret
- inzetten op professionelere eerstelijns aansturing door het stimuleren van de ontwikkeling van talentcoaches
- het ingezette programma voor talentherkenning en –ontwikkeling en decentralisatie naar kansrijke regio's verder uitbouwen en professionaliseren

Los van bovestaande interne ontwikkelingen heeft NOC*NSF de nieuwe Sportagenda geïntroduceerd. Op de gevolgen ervan is geanticipeerd door het formuleren van een nieuwe beleidsaanpak. Meer hierover in het hoofdstuk Analyse.

EFFECTEN ONTWIKKELINGEN OP INGEZET BELEID

Uiteraard heeft dit zijn uitwerking gehad op de bovengenoemde kernpunten uit het beleid: de beoogde managementstructuur is niet opgezet en de talentontwikkelingsprogramma's zijn minder succesvol uitgevoerd. Maar er zijn ook positieve punten, want ondanks deze turbulente verloop van gebeurtenissen hebben zowel het ingezette beleid op de speerpunten en de ambitie hieronder niet geleden en zijn doelstellingen gedeeltelijk bereikt: medailles op de WK van 2009 en 2011, medaille op de EK van 2011 en kwartfinales op de EK van 2011, waaronder floret.

TRANSFORMATIE

De beschreven ontwikkelingen hebben voortijdig een transformatie van het beleid noodzakelijk gemaakt. Een aantal van deze beleidswijzigingen is in de jaarprogramma's van 2011 en 2012 gepresenteerd. Gedefinieerde punten van transformatie zijn:

- Talenterkenning en – ontwikkeling decentraliseren naar kansrijke regio's.
- Ontwikkeling van talenttrainers
- Opzetten van het NTC heren degen in Den Bosch

In het volgende hoofdstuk Analyse wordt hierop dieper ingegaan.

Analyse

Het opstellen van beleid voor de lange termijn vereist kennis van de trends en ontwikkelingen die gaande zijn in de maatschappij. Bepaald moet worden met welke ontwikkelingen vooral rekening moet worden gehouden en wat zij betekenen voor de schermsport.

Vervolgens wordt de huidige situatie geanalyseerd.

MAATSCHAPPELIJKE TRENDS

Onderstaande analyses geven een beeld van de veranderingen, trends en ontwikkelingen op verschillende gebieden; van algemeen maatschappelijk tot de ontwikkelingen binnen de KNAS in de afgelopen beleidsperiode. Deze analyses bieden een handvat om de meerjarenbeleidsplan topsport mede vorm te geven en te rechtvaardigen. Allereerst wordt gekeken naar algemene maatschappelijke ontwikkeling, vervolgens naar externe ontwikkelingen in de sport op de korte termijn (tot 2016) en vervolgens wordt kort ingegaan op enkele lange termijn ontwikkelingen.

Algemene maatschappelijke ontwikkelingen

Brede maatschappelijk trends zijn de vergrijzing en de verhoging van het welvaarts- en opleidingsniveau. Commercialisering, individualisering en informalisering nemen verder toe. Informatisering speelt een steeds belangrijker rol. Er is sprake van verdergaande internationalisering. Daarnaast zijn gedrags- en consumptiekeuzes uitgebreid en spelen de toenemende tijdsdruk en toegenomen mobiliteit een rol. Nadruk komt steeds meer te liggen op gezondheid en het milieu (klimaatverandering).

Als belangrijkste maatschappelijke trends voor de schermsport wordt gekozen voor:

- Politiek
- Economie
- Individualisering
- Informatisering
- Vergrijzing
- Gezondheid

POLITIEK

De overheid is zich steeds meer aan het terugtrekken, het sociale stelsel is minder sterk aan het worden. Kortom, de eigen verantwoordelijkheid is veel groter geworden. Dit is ook duidelijk merkbaar in de gezondheidszorg. Er is de afgelopen jaren meer zorg geleverd aan patiënten en de wachtlijsten zijn verkleind, maar de financiële prijs die daarvoor wordt betaald is hoog. Pakketverkleining en eigen bijdragen van verzekeraars zijn ingevoerd om de stijgende kosten van de zorg te dekken. Hiermee worden werkgevers en burgers steeds meer op hun eigen verantwoordelijkheid gewezen in relatie tot hun gezondheid.

Een andere ontwikkeling is de heroriëntatie van de landelijke overheid op haar taken in relatie tot de sport. De algemene lijn lijkt te zijn dat met name lokaal geïnvesteerd wordt, binnen de driehoek buurt, onderwijs en sport en dat met name de (grote) gemeenten met de meeste sociale problemen voor financiële bijdragen in aanmerking komen. In hoeverre landelijke sportorganisaties in de toekomst nog een partner zullen zijn voor het ministerie van VWS in de uitvoering van haar beleid, is vooralsnog onduidelijk. Een teken aan de wand is de verschuiving van de rol in het toedelen van subsidies van VWS richting NOC*NSF.

Voorbeelden van de effecten van een teruggetrokken overheidsbeleid op de schermsport zijn zichtbaar in de Amerikaanse samenleving, waar scherm-instituten louter commercieel zijn ingesteld. Dit leidt tot situaties die we hier en nu als excessen bestempelen (lidmaatschappen van \$200 per maand zonder privélessen, alle wedstrijddeelname zelf bekostigd, clubs van meer dan 500 schermers), maar in de toekomst toch niet zo ondenkbaar lijken te zijn.

ECONOMIE

De afgelopen jaren is er in Nederland een dienstensamenleving ontstaan met een overheersend netwerkkarakter. Het maatschappelijke leven wordt gekenmerkt door individuele vraagsturing, dienstverlening op maat en materiële welvaart. Naarmate deze welvaart is gestegen, is tijd een schaars goed geworden. Bij velen overheerst het gevoel altijd maar tijd te kort te hebben. De toenemende arbeidsparticipatie van de vrouw leidt ertoe dat meer vrouwen arbeid en zorg combineren. Meer mannen worden daarnaast ook actief in het huishouden.

In de laatste decennia zijn het vooral de commerciële aanbieders die in de sportwereld voor innovaties hebben gezorgd. Veel meer dan sportbonden dat gedaan hebben, hebben zij ingespeeld op maatschappelijke trends. Het commercieel sportaanbod is dan ook in opkomst: fitness, maneges, squashbanen, klimhallen, indoor skicentra enzovoorts. Het aanbod sluit aan bij de hang in onze maatschappij naar spanning en

avontuur, de wens om slank en gespierd te zijn en het bewust werken aan de eigen gezondheid. Sporters veranderen van participierend verenigingslid steeds meer in consumerende klanten. Dit vereist een andere benadering.

Crisis

De Nederlandse economie herstelt zich maar langzaam van de economische crisis. Daarom is de verwachting dat de gevolgen van de economische crisis de komende jaren voelbaar blijven in een aantal sectoren. In de breedtesport ziet men dat de crisis een negatieve invloed heeft op externe inkomsten, zoals sponsoring en gemeentelijke subsidies. De leden weten samen deze daling op te vangen zodat het effect op de financiële en de sportieve ambities van de verenigingen beperkt blijft.

Sportverenigingen zijn betaalbare ontmoetingsplekken voor jong en oud die wil bewegen. Maar de vraag is of in tijden van economische recessie deze verenigingen floreren of juist gebukt gaan onder zware lasten. Zeggen leden hun lidmaatschap op omdat ze op eigen initiatief willen gaan bewegen of zoekt men elkaar juist op langs de sportvelden? Uit onderzoek blijkt dat de meeste verenigingen financieel gezond zijn maar dat de verenigingen in kort tijd te maken hebben gekregen met dalende inkomsten uit sponsoring, bezuinigingen vanuit de gemeente en stijgende kosten door inflatie. Opvallend is dat de inkomsten uit contributies niet zijn gedaald maar juist zijn toegenomen. Er zijn geen aanwijzingen dat leden hun lidmaatschap opzeggen vanwege de crisis. Integendeel, ondanks de crisis, blijkt uit de ledentallenrapportage van NOC*NSF dat de ledentallen van de verenigingen blijven stijgen.

In de topsport zijn de gevolgen niet alleen zichtbaarder, maar duidelijker voelbaar, zowel voor de individuele gesponsorde sporter als voor de grotere professionelere clubs. Bij dertig procent van de bedrijven heeft de economische crisis negatieve gevolgen gehad voor de sportsponsoring. Twee derde van de bedrijven geeft aan dat de crisis geen gevolgen heeft voor de sportsponsoring. Een mogelijke oorzaak hiervoor is dat er niets aan de sponsorcontracten gewijzigd kan worden, omdat de sponsors over doorlopende contracten beschikken. De meeste genoemde negatieve gevolgen zijn dat sportsponsoring kritisch geanalyseerd zal gaan worden en dat het budget voor sportsponsoring omlaag zal gaan. Andere gevolgen zijn dat sponsoring niet meer verlengd of zelfs beëindigd zal moeten gaan worden.

INDIVIDUALISERING

De consument heeft grote behoefte aan activiteiten die op zijn eigen persoon zijn toegesneden. De technische ontwikkelingen, de uitgebreide dienstenstructuur en de 24-uurs economie hebben dit ook mogelijk gemaakt. Op tal van terreinen valt er meer te kiezen dan ooit. De vrijetijdsindustrie stort een grote stroom goederen en diensten uit over de consument. In de inrichting van het leven hebben gezin en kerk hun dominante positie verloren. Ook in de alledaagse tijdsbesteding is er meer te kiezen. Vrouwen en mannen zitten minder vast in rolpatronen, boodschappen kunnen ook 's avonds en zondags worden gedaan en ICT stelt velen in staat te werken waar en wanneer men wil.

In toenemende mate wordt gedrag bepaald door eigen inzichten en voorkeuren en steeds minder door regels van anderen. De individuele keuzevrijheid is toegenomen, wat onder meer leidt tot een grotere differentiatie in leefstijlen. Huishoudens worden kleiner. De markt speelt in op deze trends met een steeds individueler gericht aanbod. In de sport neemt deelname aan teamsporten af. Solosporten zijn in opmars. De sporter van tegenwoordig stelt overwegend hoge eisen aan het aanbod van de desbetreffende sportaanbieder. Hierbij worden commerciële aanbieders (als fitnesscentra) vergeleken met het aanbod van sportverenigingen. De hoge eisen van de sportconsument vormen een bedreiging voor de publieke sportorganisatie, bijvoorbeeld omdat leden van sportverenigingen de hoge kwaliteitseisen ook gaan verwachten van het vrijwillige dienstenaanbod van hun sportvereniging.

Het traditionele beeld van de vrijwilliger die zich jaren achtereen inzet voor een sportvereniging wordt minder. De moderne vrijwilliger is meestal voor een beperkte periode beschikbaar en wil een afgebakende taak uitvoeren. Aan sportverenigingen en sportbonden de uitdaging om de processen dermate in te richten dat aangesloten wordt bij wensen van de moderne vrijwilliger.

INFORMATISERING

De ontwikkelingen in de ICT-sector en dan met name gericht op het internet en e-mail, zorgen ervoor dat informatie overal vandaan gehaald kan worden zonder fysiek ernaar op zoek te hoeven gaan. Hetzelfde geldt voor de sociale invloed die het mailverkeer heeft op de samenleving. Samen met andere sociale media als Facebook en Twitter vormt dit medium ervoor dat fysieke afspraken niet meer nodig zijn en dat vluchtige contacten steeds meer toenemen. Internet en mobiele communicatie zijn sterk ontwikkeld en de grenzen tussen mediavormen als telefonie, internet, tv en radio vervagen. Digitale communicatie vervangt daardoor meer en meer schriftelijke communicatie. De keerzijde van deze nieuwe communicatievormen is het gevaar van een overvloed aan informatie. Het eenvoudig toegankelijk maken van relevante informatie is cruciaal. Nieuwe technologieën worden steeds belangrijker in de procesondersteuning. De computer is niet meer weg te denken uit het hedendaagse

leven of in de sport. In de schermsport blijkt dit onder andere uit het volledig ingeburgerd zijn van de Nahouw als wedstrijdregistratie-medium, de verregaande automatisering van de KNAS-website, koppeling met sociale media en integratie met het ledenadministratiesysteem, het talentvolgsysteem en de toekomstige toepassingen van e-learning bij opleidingen voor scheidsrechters.

VERGRUIZING

De komende dertig jaar groeit het aantal 50-plussers in ons land met 45% van 5 naar 7,1 miljoen mensen. Het actief beoefenen van sport is onderdeel geworden van de leefstijl van de 50-plussers. Het aantal ouderen dat sport neemt dan ook toe. Hun motieven verschillen van die van jongeren: sociale contacten en gezondheid zijn de belangrijkste drijfveren. Gezocht wordt naar sporten die bij deze motieven aansluiten. De grootste vraag is niet óf ouderen gaan sporten, maar wáár zij dat doen. Aanpassing van het sportaanbod op de wensen van deze groep is dan ook minstens zo belangrijk als stimulering van de vraag. Ledenbehoud en het aanwerven van oudere sporters worden in de breedtesport steeds belangrijker vraagstukken.

GEZONDHEID

Het nationale gezondheidsbeleid richt zich onder andere op het tegengaan van overgewicht en overconsumptie van drugs, alcohol en tabak. Daarnaast is er een nadrukkelijke focus op het stimuleren van sport en bewegen. De rijksoverheid wil hierbij niet voorschrijven, maar een goede gezondheid stimuleren in plaats van ongezond gedrag bestrijden. Een voorbeeld is het stimulerende beleid om op buurtniveau te kunnen sporten en bewegen en samenwerking te stimuleren tussen gemeenten, private partijen en maatschappelijke organisaties.

Externe ontwikkelingen topsport

SPORTAGENDA 2012 NOC*NSF

De Sportagenda 2012 kent drie ambities. In deze ambities zijn de uitgangspunten van de vorige Sportagenda (2008) duidelijk herkenbaar:

1. Meer mensen sporten een leven lang
2. Nederland bij de beste 10 van de wereld
3. Bonden ontwikkelen en verzilveren kansen

Meer mensen sporten een leven lang

Zowel de Sportagenda 2008 als de Sportagenda 2012 streven naar een toename van het aantal leden binnen de georganiseerde sport. Binnen de vorige Sportagenda ligt de focus hierbij met name op het realiseren van een cultuuromslag naar marktgericht denken. De huidige Sportagenda streeft ook naar collectieve ledengroei (2%). Uitgangspunt hierbij is dat het collectief van de sport ledengroei kan bereiken door mensen een leven lang aan de sport te binden.

Nederland bij de beste 10 van de wereld

De ambitie 'Nederland bij de beste 10 van de wereld' is ongewijzigd gebleven. Wel zijn er bij de uitvoering van topsportbeleid een aantal accentverschuivingen. De focus op 'Top 10' wordt verder uitgewerkt in een 'doorstroomsystematiek'. Binnen dit systeem worden Categorie I topsportonderdelen in 5 groepen verdeeld. Per groep worden rechten, plichten en financiële ondersteuning vastgesteld. Tevens wordt er naar gestreefd dat alle topsportbonden die (kunnen) bijdragen aan de top 10 ambitie een technisch directeur/manager aan stellen. Programma's die niet bijdragen aan de top 10 ambitie worden niet meer financieel ondersteund.

Bonden ontwikkelen en verzilveren kansen

De derde ambitie, 'bonden ontwikkelen en verzilveren kansen', richt zich primair op de versterking van bonden. Binnen de Sportagenda 2008 werd versterking van bonden met name gerealiseerd door middel van samenwerking. Binnen de Sportagenda 2012 wordt aan de versterking van bonden een extra impuls gegeven. Dit houdt in dat bonden die willen ontwikkelen, ondersteuning kunnen krijgen op tal van onderwerpen die voor de organisatie van de bond van belang zijn, zoals samenwerking, een organisatie-ontwikkelinstrument en de ontwikkeling van kennis.

OLYMPISCH PLAN 2028

Het Olympisch Plan 2028 komt niet uit de lucht vallen. Het Plan vindt zijn fundament in het bestaande beleid van de sport (Nederland Sportland, Sportagenda 2005-2008), de landelijke overheid (Kabinetsnota 'Tijd voor Sport') en in het regionale en lokale beleid. Het sportbeleid van na 2008 wordt geënt op dit Plan.

- De hele sport gaat profiteren van het Plan. Olympische sporten en niet-Olympische sporten, zomersporten en wintersporten, breedtesport en topsport, gehandicaptensport, denksporten en fysieke sporten.
- De drie fasen van het Plan hebben ieder hun eigen doelstellingen, resultaten en legacy. Legacy houdt in dat iedere fase een eigen waarde heeft en dat het geheel toewerkt naar een hoger doel. Iedere fase betekent dus in sportief, economisch en maatschappelijk opzicht een stap voorwaarts.

Het Olympisch Plan 2028 valt in drie fasen uiteen. De fase van onderzoek (2006-2008), de fase van opbouw (2008-2016) en de bidfase (2016-2021).

In fase één worden de haalbaarheid van het Plan en het draagvlak voor het Plan onderzocht. Samenwerkingsverbanden worden gesmeed. Middelen worden gerealiseerd voor de benodigde investeringen. Een activiteitenplan met acht thema's markeert het eindpunt van deze fase. Dan wordt ook beslist of Nederland de Spelen wil gaan organiseren.

In fase twee worden projecten uitgevoerd die voortvloeien uit het activiteitenplan. Er worden talentontwikkelingsprogramma's opgezet en uitgevoerd. Versterking van de sport in de wijk wordt nagestreefd. De banden tussen sport en onderwijs worden nauwer aangehaald. Er wordt geïnvesteerd in de versteviging van de positie van bonden en verenigingen. Accommodaties worden gebouwd en/of aangepast. Internationale sportevenementen worden georganiseerd. De sport moet in deze fase stevig verankerd raken in de Nederlandse samenleving. In 2016 beschikt Nederland dan over een infrastructuur op Olympisch niveau. Nederland is dan een echt sportland. Aan het einde van fase twee wordt bepaald of een bid haalbaar is. Dan wordt de beslissing genomen de bidfase al dan niet in te gaan.

In fase drie wordt het bid uitgewerkt volgens de eisen van het IOC en uiteindelijk aan het IOC gepresenteerd. Deze fase eindigt met de toewijzing van de Spelen door het IOC aan een van de kandidaten waaronder Nederland. Wij realiseren ons dat deze toewijzing eigen regels kent en zullen daarop met een passende aanpak inspelen.

Lange termijn scenario's

Hoewel het hoofdstuk Macroplanning haar focus legt op 2020 heeft planning bij de KNAS tot op heden slechts in vierjarige termijnen plaatsgevonden. Zeker wat topsport betreft is dit niet vreemd. Het overgrote deel van de inkomsten komt van externe partijen (VWS en NOC*NSF) en de afhankelijkheid van deze partijen is erg groot. Koerswijzigingen van met name NOC*NSF vinden (te) frequent plaats en gezien de grote afhankelijkheid zullen deze gevolgd moeten worden. Zaak is het dus om de voor de topsport noodzakelijke financiële onafhankelijkheid een hoge strategische prioriteit te geven zodat een onafhankelijke koers gevaren kan worden.

Bij het bepalen van deze onafhankelijke koers - een toekomstvisie op de lange termijn voor het topschermen - kan het helpen zich een toekomstbeeld voor te stellen door zich verschillende mogelijke toekomstscenario's voor te stellen. Met scenarioplanning of –analyse (*scenario based planning*) genereert men beschrijvingen van verschillende externe mogelijke situaties op lange termijn. Interne factoren die zich binnen de muren van de organisatie afspelen hebben in principe geen invloed op het scenario. Verder gaat men er bij scenario planning van uit dat de toekomst op lange termijn fundamenteel onzeker is. Daarom is het ook niet mogelijk om één scenario als het meest waarschijnlijk te bestempelen. Met scenario's wil een organisatie controleren of een gekozen strategie stand kan houden onder onzekere omstandigheden. Daarom gaat men op zoek naar de trends en de onderliggende drijvende krachten waarvan de gebeurtenissen - als ze plaatsvinden - een grote impact kunnen hebben. Als een strategie niet bestand is tegen de impact zal het bedrijf de strategie aanpassen, niet de scenario's.

Dit soort strategische, lange termijnopdrachten zal de topsportorganisatie zich de komende jaren moeten geven. Er zal ruime tijd genomen moeten worden voor scenario planning: voorbereiding, analyse, ontwikkeling van scenario's en reflectie. Een start zal worden gemaakt in 2013.

Van verleden naar heden

Bij de evaluatie van het vorige meerjarenbeleidsplan zijn de omstandigheden beschreven die noopten tot een transformatie van het topsportbeleid halverwege de vierjarencyclus: het vertrek van de Technisch Directeur en de financiering voor PITS stopte.

Een van de problemen waaronder PITS leed was de isolatie van PITS. Het bleek lastig te zijn om talentvolle jeugdschermers in voltijdsprogramma's onder te brengen en de toestroom van jeugd gaande te houden. Decentralisatie van de talentprogramma's in kansrijke regio's leek de beste oplossing te bieden. Kansrijke regio's werden gedefinieerd als volgt: regio's waarin clubs acteren met aandacht en expertise in de topsport, die groot genoeg zijn om jaarlijks weer opnieuw talenten voor te brengen en die de samenwerking met de KNAS willen aangaan.

Expertise in de topsport was in Nederland nauwelijks aanwezig als het gaat om het schermen. Wat het degenschermen betreft heeft alleen Roel Verwijlen de laatste jaren getoond de aansluiting bij de internationale top te hebben gevonden. Op floret en sabel ontbrak het aan expertise op dit niveau. Decentralisatie naar kansrijke regio's werkt dan ook alleen als in die regio's talenttrainers actief zijn met topsportkennis en kunde. Om die reden is de KNAS voor floret een samenwerkingsverband aangegaan met een trainerscollectief. Dit collectief van ex-topschermers is in opleiding tot schermleeraren en wordt bijgeschoold door Andrea Borella.

Het degenprogramma is afgebouwd in Papendal en ondergebracht in den Bosch. In aanloop naar de Spelen van Londen hebben Bas Verwijlen en sparrings- en trainingspartners op adequate wijze de programma's kunnen uitvoeren. De talentprogramma's voor floret zijn ondergebracht in Alkmaar (voor de jongste jeugd) en in Amsterdam (voor de oudere jeugd).

De Sportagenda 2012 zoals door NOC*NSF in 2011 aangekondigd heeft voor meer onrust gezorgd. De intentie van NOC*NSF om alleen topsportprogramma's te financieren met uitzicht op de top 10 van de wereld, zou mogelijk voor het wapen degen gunstig kunnen zijn. De overige twee wapens vallen in een programma van financiële afbouw. Dit betekent een grote aderlating voor het andere speerpunt: talentontwikkeling floret. Direct na het WK in Catania is een taskforce opgesteld die onderzocht heeft op welke wijze de KNAS in het licht van de nieuwe Sportagenda zijn topsportlandschap vorm zou moeten geven.

In eerste instantie heeft de taskforce zich gericht op de jeugd en zich de vraag gesteld hoe de KNAS talentherkenning- en ontwikkeling gaat vormgeven. De principes die uit dit onderzoek naar voren zijn gekomen worden met de trainers besproken en ingevoerd. Meer hierover in het hoofdstuk Macroplanning.

Vervolgens heeft de taskforce gekeken naar de vragen:

- waarover wil de KNAS regie blijven voeren?
- waar en hoe vindt talentontwikkeling plaats?

De volgende antwoorden zijn hierop gevonden:

Jeugdtraining

De onderste drie treden van het LTAD (Long Term Athlete Development)- model van de training vinden plaats bij de vereniging. Dit betekent dat de lokale technische expertise zal moeten worden gecreëerd bij de verenigingen. Dit wordt gedaan door het stimuleren van topsport gerichte opleidingsmogelijkheden en bijscholingen.

Samenwerking

Samenwerking zal moeten worden gezocht met verenigingen die deze opleiding uit kunnen voeren. Dit kan in een vorm van partnerschap indien de vereniging haar beleid voor topsport kan afstemmen met die van de KNAS. Daarnaast zullen deze specifieke verenigingen gesteund moeten worden om een sterke groei te kunnen doormaken het talentaanbod te kunnen blijven realiseren. Verenigingen zullen daar waar nodig gestimuleerd moeten worden hun bestuurlijke professionaliteit op peil te brengen.

Topsportprogramma's

Regie wordt gevoerd over talentontwikkelijk voor de oudere jeugd en topsportprogramma's voor junioren en senioren. Heren degen is door NOC*NSF aangemerkt als het enige kansrijke programma en zal waar het gaat om ondersteuning voor Bas Verwijlen kans maken op financiering.

SWOT-ANALYSE

Met hulp van de volgende analyse proberen we intern onze sterktes en zwaktes te evalueren en extern de kansen en bedreigingen. De analyse dient als instrument om onze positie te bepalen, koers of ideeën te herzien en voor verdere planning en ontwikkeling. Bij de sterkte en zwaktes wordt intern gekeken naar de eigen organisatie en het kader. De kansen en bedreigingen vormen het externe deel van de analyse en spitst zich toe op ontwikkelingen in de markt en de maatschappij. Er is ook gekeken naar aspecten die buiten de directe blik van de topsport vallen, omdat die uiteindelijk toch ook hun positieve en negatieve effecten op de topsport kunnen hebben.

Externe analyse

De externe analyse richt zich op opgevingsfactoren en is minder eenvoudig beïnvloedbaar. Het doel van de externe analyse is dan ook om inzicht te krijgen in de kansen en bedreigingen die de omgeving biedt.

KANSEN

Vervaging van de grenzen tussen vrije tijd en arbeidstijd (24-uurs economie)
Consument is in toenemende mate bereid om te betalen voor kwaliteit
Sportparticipatie onder ouderen is de laatste jaren aanzienlijk gestegen
Er is meer vraag naar meer regionale, recreatieve wedstrijden om de doorstroom naar het competitieve wedstrijdscircuit mogelijk te maken
Toenemende bekendheid van het schermen
Schermen wordt gezien als een fysiek en mentaal gezonde sport
Schone sport, niet geplaagd door dopingperikelen
NOC*NSF waardeert de prestaties op degen
NAS (Academie voor schermleeraren) lijkt zich na een lange tijd bezig gehouden te hebben met interne zaken, samenwerking te zoeken

BEDREIGINGEN

Het aanbod van vrijwilligers neemt af en de beschikbare vrijwilliger wil een afgebakend takenpakket
Het bereiken van de scherman via de traditionele manier (via de secretaris van de vereniging) is niet optimaal
Reistijd voor coaches en schermers naar de nationale training is groot en vormt vaak een belemmering om deel te nemen
De opkomst van commercieel gedreven visie in schermcentra versus sport/ideeel gedreven visie KNAS
Ondanks toename nog te weinig media aandacht
De werkdruk blijft hoog waardoor het verenigingsleven wordt bedreigd

Sportagenda 2012 belemmert ontwikkelingsmogelijkheden voor talenten in andere wapens dan degen

Interne analyse

De interne analyse geeft de eigen sterktes en zwaktes weer. Deze zijn beter beheersbaar dan de externe factoren. Het geeft inzicht in de sterke en zwakke punten in de organisatie.

STERK

KNAS is autoriteit op het gebied van schermen. Geen concurrentie.
Hoge betrokkenheid medewerkers en vrijwilligers
Sterk internationaal netwerk
Olympische ervaringen en sterk toenemende prestaties
Professioneel ledendatabase systeem
Uitstekende automatiseringskennis in huis om op maat producten te bouwen en leveren
professioneel bureau en technische staf met korte lijnen (goede bereikbaarheid)
Nieuwe opleidingsstructuur voor schermleeraren is succesvol
Bijscholing voor floret topsporttrainers o.l.v. Andrea Borella is succesvol
Sterke visie voor topsport
Aanwas talenten groeit op floret en degen
Actief, goed samenwerkend en enthousiast florettrainerscollectief voor talentontwikkeling
Beschikbaarheid over een degentrainer die in staat is schermers naar de Spelen te brengen
Samenwerking LOOT-scholen
Actieve commissies voor scheidsrechters, wedstrijdenontwikkeling, topsportzaken
Samenwerking op topsportgebied is gestart met Italië.

ZWAK

De KNAS heeft een te verbeteren financiële positie met beperkte (financiële) middelen en (betaalde) bemensing (hoge werkdruk)
De organisatie is sterk afhankelijk van de inzet van vrijwilligers
Geen/onvoldoende gestructureerd pr- & communicatiebeleid (sponsors, pers, media)
Geen marketing beleid
Onbekwaamheid van sporters om op een intelligente mediabewuste manier met de sport om te gaan
Veel witte plekken in Nederland waar niet geschermd kan worden
Er zijn nog steeds schermers in Nederland die geen KNAS-lid zijn
Weinig interesse voor Algemene ledenvergaderingen en discussieavonden voor leden
Behoud van leden is zwak punt

Ontbreken van een degentrainerscollektief voor talentontwikkeling
 Genereren financiële middelen (sponsoring)
 Geen Technisch Directeur: geen doelmatige managementstructuur en – cultuur
 Gebrek aan goede opvolging en controle van operationele processen en goede aansturing van het technisch kader
 Onderbelichte aandacht voor sociaal-maatschappelijke ondersteuning
 Gebrek aan institutionele uitstraling en samenwerking op operationeel niveau
 Er is een tekort aan topsportcoaches en sporttechnische capaciteit.
 Schermen is geen sport waar de sporter na het leveren van een wereldprestatie kan uitzien naar revenuen. In vergelijking met andere sporten wordt het offer dat van een topsporter in het schermen gevraagd wordt in die zin steeds groter. Het gevaar bestaat dat talenten stoppen met schermen om te keizen voor school en werk.

CONFRONTATIEMATRIX

Nu de belangrijkste aspecten uit de SWOT-analyse geordend zijn zullen deze in een confrontatiematrix geplaatst worden. Hierbij worden aan de ene kant de sterktes en zwaktes en aan de andere kant de kansen en bedreigingen met elkaar geconfronteerd. De combinatie kan of wel een positief verband zijn, een negatief verband, of er kan geen verband tussen de twee aspecten bestaan. In het onderstaande overzicht is een aantal mogelijke combinaties gemaakt en zijn de uitkomsten van de combinaties beschreven. Zoals reeds in de vorige paragraaf vermeld, zijn de kansen en bedreigingen externe variabelen die niet of nauwelijks beïnvloed kunnen worden. De sterkten en de zwakten daarentegen zijn interne variabelen welke wel kunnen worden beïnvloed. Bij het analyseren van de confrontatiematrix kijken we vanuit de kansen en bedreigingen die op ons afkomen. Welke sterkten / zwakten staan er tegenover om hier een antwoord op te hebben? Een kans die wij met een sterkte kunnen beantwoorden leidt tot een mogelijkheid tot 'groeien'. Een kans waar een zwakte tegenover staat is een terrein waar we onszelf moeten 'verbeteren'. Als er een bedreiging op ons afkomt die wij met een sterkte kunnen beantwoorden dan is er sprake van 'verdedigen'. Tot slot leidt een bedreiging waar wij alleen maar een zwakte tegenover kunnen zetten tot een 'probleem'. Hier zullen wij ons dan vaak moeten 'terugtrekken'.

AANVALLEN OF GROEIEN

Deze strategische aanpak houdt in dat met een sterkte op een kans wordt ingespeeld . Dit kan door te groeien of door uit te buiten.

Heren degen verder uitbouwen

Gebruikmakend van de erkende mogelijkheden die heren degen biedt, sterk in blijven zetten op degenprogramma's.

Regionale talentprogramma's voor oudere jeugd

Gebruikmakend van de groei van het talentaanbod en de toegenomen aandacht bij de jeugd voor het schermen in combinatie met de beschikbaarheid van talenttrainers worden talentprogramma's in kansrijke regio's gestimuleerd.

Wedstrijdcircuit ombouwen

Het wedstrijdaanbod kan worden gediversifieerd door het creëren van een regionaal of recreatief circuit aan wedstrijden en een circuit van competitieve wedstrijden. Deze reeks van competitieve wedstrijden zal moeten gaan voldoen aan strenge kwaliteitscriteria (wedstrijdorganisatie, - planning) om een sterke groei van talenten en topsporters in eigen land te kunnen faciliteren. Dit circuit zal moeten gaan concurreren met bestaande circuits of sterke toernooien in het buitenland. Daarnaast biedt deze ontwikkeling de mogelijkheid het scheidsrechterscorps verder te ontwikkelen.

VERDEDIGEN

Deze strategie behelst het inspelen met een sterkte op een bedreiging. Dit kan door te verdedigen of door te concurreren met de sterktes.

Verenigingstalentprogramma's voor de jongere jeugd

Talentprogramma's voor de jongste jeugd onderbrengen bij sterke verenigingen. Vereniging steunen in professionalisering.

VERBETEREN

Hier wordt met een zwak punt op een kans ingespeeld. Dit kan door te verbeteren of door de zwaktes om te buigen naar sterktes.

Ontwikkeling van trainers

Inzetten op vergaren van kennis en ervaring bij trainers. Samenwerking aangaan met NAS.

Financiën

Scheren is een 'schone sport'. Er moet met meer inspanning naar externe financiering (sponsoring) worden gezocht.

Ontwikkelen van PR- en marketingbeleid

Er is meer aandacht voor het schermen. Helaas wordt hier niet door gericht beleid op ingespeeld. Op marketing en PR-gebied zal beleid moeten worden ontwikkeld.

TERUGTREKKEN, SAMENWERKEN, VERMIJDEN

Met een zwak punt op een bedreiging inspelen kan door het te vermijden of terug te trekken, of door samenwerking te zoeken met sterke concurrenten.

Samenwerking met sterke verenigingen

Uit de geschiedenis van PITS is gebleken dat een sterkere regie van de topsportorganisatie en de topsportprogramma's noodzakelijk is gebleken. Met het aantrekken van een Technisch Directeur had kunnen worden gezorgd voor een doelmatige managementstructuur en – cultuur, worden operationele processen beter gevolgd en gecontroleerd, wordt het technisch kader beter aangestuurd en kan een kwaliteitsslag in de topsportprogramma's worden gemaakt. Dit blijkt echter vooralsnog financieel niet haalbaar. Een nieuwe managementstructuur zal in samenwerking met de

verenigingen moeten worden opgezet voor trainingen die bij clubs worden ondergebracht.

Het Brede Kader

Hier bespreken we de ambitie, missie, visie, de strategie en de doelen van de KNAS topsportorganisatie. De missie is de opdracht die de KNAS topsportorganisatie zichzelf gesteld heeft. De visie is het beeld dat de KNAS heeft over wat zij wil doen om haar missie uit te voeren. Zowel de missie als de visie van het meerjaren beleidsplan 2009–2012 worden herbevestigd in het onderliggende plan. De strategie beschrijft hoe het in de visie gestelde beeld bereikt gaat worden. Zoals duidelijk is gemaakt in de analyse uit het vorige hoofdstuk, zal in de strategie wijzigingen worden aangebracht ten opzichte van het voorgaande meerjarenplan: naast investeren in structuren is ook investeren in kennis noodzakelijk gebleken en vindt een transformatie plaats van de talentprogramma's voor de jongsten naar de sterke verenigingen. Tenslotte vormt het doel de laatste brug tussen het strategisch denken en het praktisch doen. Dit zijn de praktische resultaten die we nastreven om onze missie, visie en strategie te verwezenlijken. Het doel wordt in het hoofdstuk Macroplanning uitgewerkt in tastbare en meetbare doelstellingen.

Ambitie

De KNAS heeft in relatie tot topsport de volgende twee ambities:

1. Het behalen van Olympisch goud. Dit is de enige ware ambitie voor een olympische sport. Alle andere internationale successen dragen bij aan de positieve beeldvorming over onze sport.
2. De ontwikkeling van kwalitatief hoogwaarde programma's van waaruit het mogelijk is keer op keer succesvolle schermers te produceren.

Missie

Deelname aan de OS, het (J)WK en het EK; de beste van allen zijn.

Visie

Topsport heeft slechts één doel: het beste in de sporter boven te halen en hem/haar op de spelen/(J)WK/EK een medaille te laten halen. Topsport bedrijven zonder dat doel te hebben is zinloos.

Strategie

De volgende lijst van strategieën is een samenvatting van de resultaten van de analyse uit het vorige hoofdstuk:

- Heren degen programma verder professionaliseren
- Investeren in structuren en de kwaliteitsverbetering daarvan opdat we niet afhankelijk zijn van toevallige talenten en de toevallige inzet van vrijwillig kader.
- Structurele talentherkenning en -ontwikkeling.
- Samenwerkingsverbanden aangaan met topsportverenigingen
- Talentontwikkeling van de jongste jeugd onderbrengen bij deze topsportverenigingen

- Stimuleren van professionele ontwikkeling van topsportverenigingen.
- Investeren in coaching en begeleiding.
- Investeren in de opleiding van coaches en scheidsrechters.

Doel

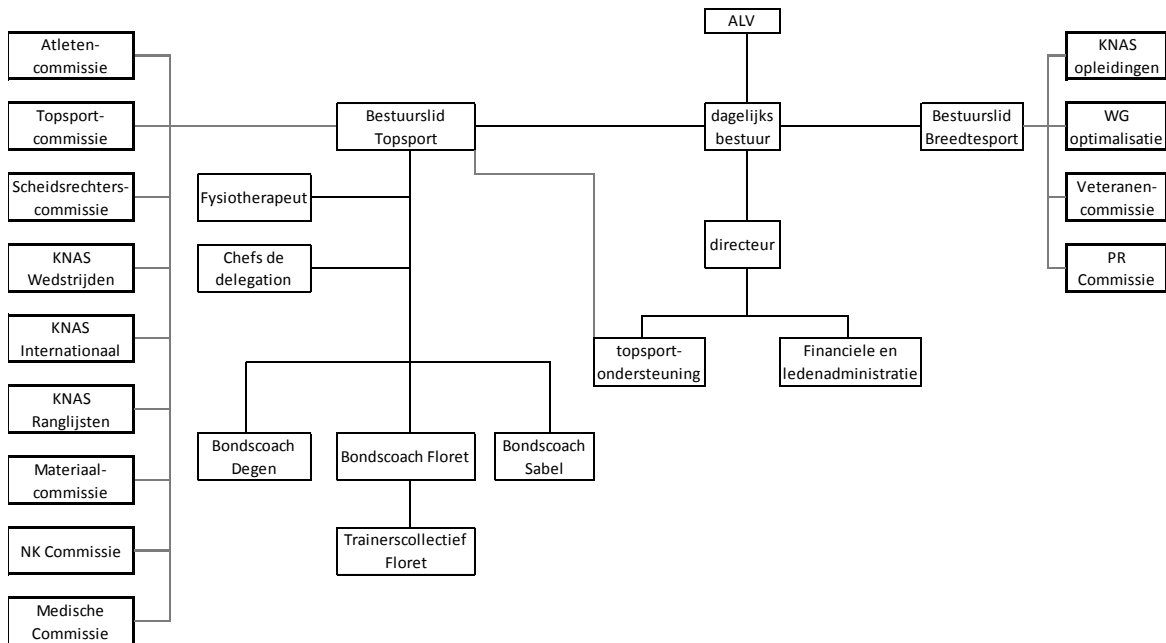
Structurele top-10 plaatsen op OS, JWK, EK, WK.

De inzet van bovengenoemde strategie en doelstellingen vormt de basis voor de jaarplannen vanaf 2013.

Organisatie

Onderstaand organigram geeft de organisatie van de KNAS schematisch weer.

Organogram KNAS 2012



Macroplanning

Een macroplanning is ingediend als onderdeel van het meerjareninvesteringsplan bij NOC*NSF . De macroplanning beschrijft een aantal ontwikkelingskeuzes voor degen en toont mijlpalen op weg naar de gewenste situatie in 2020. Hier volgt een samenvatting van de belangrijkste ontwikkelingspunten en doelstellingen voor 2020.

Voor floret ligt de prioriteit bij talenttrainersontwikkeling en talentontwikkeling bij de jongste jeugd. Prestatiedoelstellingen zijn nog niet vastgesteld.

GEWENSTE LANDSCHAP 2020

Doel

top-10 teams van de wereld, top-8 teams van Europa, 1 medaille OS 2016

Middel

Opbouw van bestaande generatie naar wereld- en Europese top

- Komende 4 jaar internationaal meespelen om prijzen in Europa en aansluiting zoeken bij wereldtop
- Procesgeoriënteerd blijven werken aan technische en tactische basis, fysiek en mentaal wordt hierbij steeds belangrijker
- Inschakelen en opzoeken van internationale trainingspartners
- Lange stages in het buitenland – coöperaties opzoeken!
- Versterkte topclubs in Nederland
- Fulltime sporters, die spelen bij topclubs in buitenland of Nederland
- Veel wedstrijden en toernooien in buitenland spelen
- Jeugdlichting is in 2020 onomstreden de beste in Nederland en vertegenwoordigt Nederland op JWK en JEK (zie bovenstaande lijst met namen):
- Bij jeugd structureel medaille halen tijdens EJK en WJK

Opbouw jeugdgeneratie naar wereld- en Europese top

- Komende 4 jaar international meespelen om prijzen op de grote toernooien (EK, WK, OS)
- Procesgeoriënteerd blijven werken aan technische en tactische basis, fysiek en mentaal wordt hierbij steeds belangrijker
- Stap maken van *learning to perform* naar *learning to win*
- Inschakelen en opzoeken van internationale trainingpartners
- Lange stages in het buitenland
- Versterkte topclubs in Nederland
- Fulltime sporters, die spelen bij topclubs in buitenland of Nederland (als het niveau hier flink omhoog zou gaan qua competitie) of

- Veel wedstrijden en toernooien in buitenland spelen en spelers uit de competitie halen of
- Coaches reizen met groepje spelers de Duitse, Franse en Italiaanse circuits af en hebben Nederland als thuisbasis
- Bij jeugd structureel medailles halen tijdens EJK en WJK

Talenterkenning

Mogelijke talenten worden geïdentificeerd en binnen deze groep worden High Potentials geïdentificeerd (talentidentificatie en –bevestiging). Talenterkenning, talentontwikkeling, het vastleggen van talentprofielen en het meten van criteria in de talentprofielen worden beschreven in het KNAS talentontwikkelingsprogramma 2012-2016.

Via innovatie wordt identificatie van talenten in de toekomst verbeterd en wetenschappelijker benaderd. Dit gaat direct invloed hebben op de verbetering van de kwaliteit van onze systemen en testen. Talentcriteria vastleggen en hanteren op herkenningmomenten (regionale trainingen, nationale wedstrijden, talentdagen).

- Schermen Talentvolgsysteem (Dotcomsport)
- Via talentidentificatiesysteem (o.a. nationale trainingen)
- Via nationale toernooien

Het KNAS-meerjaren opleidingsplan moet regelmatig worden aangepast aan de internationale en wetenschappelijke ontwikkelingen.

- Scherm-specifieke (motorische) vaardigheden (via testen)
- Doelgerichtheid (proces-, prestatie- en resultaatgericht)
- Spelinzicht (via coaches)
- Motivatie
- Discipline
- Kunnen samenwerken
- (uiterste) wil
- Zelfstandigheid

Coaches en trainers

De volgende coaches en talentcoaches gaan de komende jaren de beoogde resultaten realiseren.

- Talentcoach Roel Verwijlen
- Assistent talentcoaches
- Expert uit buitenland (als aanvulling, specifiek inzetten voor technische ontwikkeling spelers of voor overleg over nieuwste ontwikkelingen) Nader te bepalen

Het niveau van de coaches is voldoende voor het realiseren van de ambitie:

- Coaches moeten beschikken over Trainer-5 licentie of buitenlands equivalent
- Staf beschikt over coaches die als coach medailles hebben behaald op EK en WK en zelf veel internationale ervaring hebben
- Structureel investeren in coaches (ook ex-internationals) om hen de nodige internationale ervaring op te laten doen. Dit moet op langere termijn en breder dan in het verleden in verband met afvallers en levende concurrentie

Ontwikkeling van coaches en trainers gebeurt als volgt:

- NCP
- Via bijscholingen KNAS en NAS
- Kennisuitwisseling NOC*NSF, Olympisch Netwerk en CTO.
- Internationale trainingsstages en -uitwisselingen
- Coachuitwisselingen

Aspirantcoaches en talentcoaches worden via de volgende hulpmiddelen door de bond voorbereid op toekomstige topposities in de bondsprogramma's (opleiding en/of begeleiding):

- Trainer-4 opleiding
- Topcoach 5 opleiding van NOC*NSF
- Meeloopstages tijdens internationale toernooien
- Assistent van huidige coaches tijdens trainingsstages en wedstrijden
- Bijscholingen KNAS en NAS
- Uitwisselingen met landen en sterke provincies uit nabije buitenland

Wedstrijden en competities

De volgende lijst beschrijft het wedstrijd- en trainingsprogramma: de benodigde wedstrijden en competities waaraan de sporters moeten deelnemen voor optimale ontwikkeling en prestaties (passend bij leeftijd en ontwikkelingsfase, nationaal en internationaal).

Huidige senioren (2020)

- Fulltime trainingsprogramma bij topclub in NL of bij een professionele top vereniging in het buitenland, die een fulltime programma aanbiedt, voor alle sporters uit nationale senioren top-8
- Voorbereidingsstages inclusief stage in het buitenland als voorbereiding op EK en WK gedurende twee weken
- Voorbereidingsstage op nieuw seizoen en op 2e helft seizoen (2 of 3 weken)
- Buitenlandse trainingsstages (ca. 4-8 weken per jaar afhankelijk van de periodisering)
- Buitenlandse gasten bij nationale trainingen (ca. 1 week per maand)

- Buitenlandse sparringpartners, die fulltime meetrainen in Den Bosch (gemiddeld 3 spelers elke dag tijdens training aanwezig)
- Deelname aan EK teams en WK teams
- Deelname aan EK individueel en WK individueel
- Competitie op hoogste niveau in Nederland (indien dit niveau behoorlijk is gestegen t.o.v. nu) of hoogste niveau in Duitsland, Frankrijk en Italie
- Nationale kampioenschappen
- Deelname aan wereldbekerwedstrijden en Grand-Prix

Huidige junioren (2020)

Trainingsprogramma gelijk aan senioren

Wedstrijdprogramma:

Nationale seniorenwedstrijden en competitie gelijk aan senioren

Nationale jeugdwedstrijden:

NJK

Internationale seniorentoernooien:

wereldbekerwedstrijden

Internationale jeugdtoernooien:

EJK

WJK

Junioren wereldbekerwedstrijden

Cadetten circuit Europa

Specialistische begeleiding

De kennis van relevante specifieke vakgebieden (wetenschappelijk, medisch, voeding, mentaal, en overig) wordt via de volgende lijst van middelen en instanties toegepast.

- Medisch:
 - Sport Medisch Centrum Eindhoven
 - Tijdens internationale toernooien en stages is paramedische begeleiding full time beschikbaar
- Voeding:
 - Via Centrum voor Topsport en Onderwijs Eindhoven
- Mentaal:
 - Vaste samenwerking met deskundige sportpsycholoog
 - Algemene lessen via Centrum voor Topsport en Onderwijs Eindhoven
 - Via Coaches
- Videoanalyse:
 - Part time videoanalist
 - Wedstrijdanalyse bijhouden en per sporter en tegenstander met wetenschappelijke ondersteuning analyseren
- Fysieke training:
 - Vaste samenwerking met fysieke trainer CTO Eindhoven

Volledig beschikbaar voor alle voorbereiding stages
Via eigen kennis coaches (schermspecifiek)

- Lifestyle coaching:
Via Centrum voor Topsport en Onderwijs Eindhoven en coaches

Dagelijkse trainingssituatie

- Top-10 senioren (vanaf 23 jaar)
Woont op of in directe nabijheid van dagelijkse trainingssituatie (max 50 km)
Trent wekelijks gemiddeld 26 uur (x schermtrainingen en y fysieke trainingen per week), daarnaast wekelijks mentale en tactische scholing/wedstrijdanalyse
Schermen is hoofdberoep (studie of parttime werk indien dit niet conflicteert met trainings- en wedstrijdprogramma)
Fulltime trainers zijn beschikbaar
- Top-10 senioren (21 t/m 23 jaar)
Woont op of in directe nabijheid van dagelijkse trainingssituatie (max. 50km afstand)
Trent wekelijks gemiddeld 24-30 (x schermtrainingen en y fysieke trainingen per week), daarnaast wekelijks mentale en tactische scholing/wedstrijdanalyse
Schermen is hoofdberoep (hoofdstudie dient in deze periode afgerond te worden, nieuw begonnen studie of parttime werk in deze periode alleen indien dit niet conflicteert met trainings- en wedstrijdprogramma)
Fulltime trainers zijn beschikbaar
- Top-8 junioren (16 t/m 21 jaar)
Woont in nabijheid van dagelijkse trainingssituatie (max. 50km afstand)
Trent wekelijks gemiddeld 16-20 uur (x schermtrainingen en y fysieke trainingen per week), daarnaast wekelijks mentale en tactische scholing/wedstrijdanalyse
Schermen en studie zijn in deze periode even belangrijk. Opleiding dient aan een Topsportvriendelijke school gevolgd te worden om conflicten met trainings- en wedstrijdprogramma te minimaliseren)
Fulltime trainers zijn beschikbaar
- Top-8 jongere jeugd (12 t/m 15 jaar)
Woont in nabijheid van dagelijkse trainingssituatie (max. 50km afstand)
Trent wekelijks gemiddeld 12-16 uur(x schermtrainingen en y fysieke trainingen per week), daarnaast maandelijks mentale en tactische scholing/wedstrijdanalyse
Schermen en studie zijn in deze periode even belangrijk. Opleiding dient aan een Topsportvriendelijke school gevolgd te worden om conflicten met trainings- en wedstrijdprogramma te minimaliseren)
Parttime-trainers (minimaal 50%) zijn beschikbaar

Het niveau van de prestatiecultuur wordt bepaald volgens het LTAD model:

Top-10 senioren (21 jaar en ouder): train to win

Top-10 senioren (19 t/m 21 jaar): train to compete en train to perform

Top-8 junioren (16 t/m 18 jaar): train to train en train to compete

Top-8 jongere jeugd (12 t/m 15 jaar): train to train

Organisatie en leiderschap

Eindverantwoordelijk om de geformuleerde ambitie te realiseren zijn de volgende:

- Technisch eindverantwoordelijk: bondscoach
- Bestuurlijk eindverantwoordelijk: Bestuurslid Topsport

Het benodigde leiderschap is aanwezig om de geformuleerde ambitie te realiseren:

- De Taken, Bevoegdheden en Verantwoordelijkheden van het bestuurslid Topsport zijn in de statuten van de KNAS vastgelegd. De talentcoach of bondscoach leggen technische verantwoording af aan het bestuurslid topsport.

- Het bestuurslid topsport heeft volledig beschikbaarheid over het budget en neemt hiervoor alle beslissingen.

Het bestuurslid topsport stelt de leden van de technische staf samen. De directeur is hiervoor wel tekeningbevoegd (contract) maar TD is de leidinggevende.

- Bondscoach is verantwoordelijk voor aansturing van de volledige technische staf, betrokken bij het programma.

Organisatorische en logistieke ondersteuning wordt ingevuld door:

- Teammanager
- Medewerker topsport
- Technische staf geven hun wensen aan bij teammanager
- Betaalde baan (parttime) i.v.m. dagelijkse beschikbaarheid om tijdig en goed afhandelen van taken

De rapportagestructuur en afspraken met de stakeholders zien er als volgt uit:

- Bestuurslid topsport rapporteert aan bestuur en de leden
- De bondscoach rapporteert aan het bestuurslid topsport
- Overige leden technische staf rapporteren aan bondscoach
- Er vinden jaarlijks functioneringsgesprekken tussen bestuurslid topsport, directeur KNAS en alle leden van de technische staf plaats
- Na grotere evenementen evaluatie verslag met aansluitend een evaluatiegesprek tussen verantwoordelijke bondscoach en bestuurslid topsport
- Bij kleinere evenementen toernooirapport aan bestuurslid topsport
- Wekelijks traineroverleg met de coaches

2 x per jaar trainerbijeenkomst met alle leden van de technische staf

PLAN VAN AANPAK

Aan de hand van de volgende analyse van het prestatieperspectief wordt getoond waarom in 2016 en/of 2020 (wel) gepresteerd wordt.

Analyse

Het Nederlandse heren degenteam kent twee vaste krachten: Bas Verwijlen en Tristan Tulen. In het verleden is gebruik gemaakt van routiniers zonder carrièreperspectief om het team aan te vullen. Deze twee routiniers zijn uiterlijk tot 2014 in staat een significante bijdrage aan de prestatie van het team te leveren.

Tegelijkertijd is geconstateerd (mede door goede resultaten op de JEK en JWK) dat talenten de Wijn en Bontes in staat moeten worden geacht binnen twee jaar de plaats van de routiniers in het team te kunnen overnemen. Vanaf dat moment kan er serieus worden gebouwd aan een team richting 2020. De tijd zal wellicht te kort zijn voor een teamprestatie op de Spelen van 2016, maar kwalificatie met een team voor 2016 is niet uitgesloten.

Dit kwalificatietraject biedt al een goede voorbereiding op de Olympische cyclus van 2016-2020, waarin van het team wordt verwacht dat zij de bouwfase zijn ontstegen en aan internationaal presteren toe zijn. Teamkwalificatie in 2020 leidt automatisch tot individuele deelname.

Prestatiedoelstellingen voor het team voor 2016 zijn : top 8 EK, top 10 WK, top 10 OS . Dit betekent dat er vanaf 2014 serieus geïnvesteerd moet worden in een teamprogramma met bijbehorende begeleiding.

Het stappenplan en de hieruit volgende prioriteiten zijn de volgende:

Stappenplan

1. Club en regio ontwikkeling stimuleren om maximalisatie van aanbod en groei te realiseren.
2. Talentprogramma's intensiveren
3. Weerstandsgroep bij ouderen creëren voor optimale ontwikkeling
4. Na 36e afbouwen van carrières.

Tijdslijn

- 2013 t/m 2016 deelname EK en WK individueel en team, grandprixs, OS
- 2017 t/m 2020 deelname EK en WK individueel en team, grandprixs
- 2020 -> deelname OS

Sterke talentontwikkeling

De talentherkenning binnen schermen vindt plaats bij clubs in de regio.

Talentherkenning is gericht op het mondiaal presteren. Om talenten te identificeren en op te leiden wordt begonnen met de cadettenleeftijd (12-15). Vanaf uiterlijk 12 jaar moet een gerichte (met name technisch georiënteerde) opleiding beginnen op de club of in de regio plaatsvindt en rekening houdt met de culturele randvoorwaarden binnen onze maatschappij (school, gezin en sociale bindingen). Hiervoor is de regiotraining degen opgestart. Dit RTC werken t/m de leeftijd van 16 jaar. Dan sluit de regiotraining aan op de talenttraining die plaatsvindt in den Bosch. Ook de senioren -1 groep wordt hierin opgeleid tot een leeftijd van 23 jaar.

Als talent worden binnen de KNAS hen aangemerkt die in zijn/haar leeftijdsgroep een buitengewone aanleg heeft voor de scherm sport. Deze aanleg wordt getoetst door:

- Motorische vaardigheden
- Coördinatieve vaardigheden (anticipatie, reactie, oriëntering, wapenbeheersing)
- Conditionele vaardigheden (armsnelheid, snelkracht benen, lenigheid, uithoudingsvermogen etc.)
- Mentale toestand (scherm intelligentie, wilskracht, ambitie, discipline, concentratievermogen, zelfverzekerdheid, beslissingsvermogen etc.)
- Sportieve randvoorwaarden (vereniging, trainer, fysieke vaardigheden, ouders, begeleiders, school etc.)
- Leersnelheid

Om ook in de toekomst een goede basis te kunnen ontwikkelen moeten wij vroeg beginnen onze talenten gericht voor internationale schermen op te leiden. Hiervoor moet m.n. de basistechniek verbeteren. Dit gebeurt in de club en in de regiotraining. Tussen talentcoach en clubtrainer zal hiertoe goed overleg gevoerd worden.

1e fase (tot 2014)

Opstarten en z.s.m. opbouw naar 30 jeugdschermers in club en regiotraining
Helpt club, helpt regiotraining
Technische staf uitbreiden en specialisme trainers starten
Mentoren (ex int) betrekken
Coöperaties opbouwen (bijv. Frankrijk, Duitsland). Italië is al opgezet voor floret.
Sparring verbeteren (niveau spelsystemen)

2e fase (tot 2015)

40 jeugdschermers in club en regiotraining
Helpt club, helpt regiotraining
Buitenlandse expert(s) inzetten voor begeleiding topschermers

3e fase (tot 2016)

Ontwikkelen professionele competitie in Nederland om toppers te houden

Kwaliteitsverbetering Topsportprogramma

Wij willen maatwerk voor de topschermer bieden. Hiervoor moet het programma verbeteren door ervaren trainers, prestatiecultuur, toepassen van videoanalyse, permanente sparring, internationale uitwisselingen en meer wedstrijden.

Begeleiding professionaliseren en scherm specifiek maken

Op het gebied van fysieke training, voeding, paramedische begeleiding en mentale begeleiding gaan wij meer schermkennis aan de ons begeleidende personen brengen. Dit betekent een betere samenwerking en meer contactmomenten ook tijdens internationale wedstrijden.

Tenslotte

Het gaat weer beter met de scherm topsport in Nederland. Drie medailles op EK's en WK's in de afgelopen Olympische cyclus en deelname aan de Olympische Spelen maken dat dit ons beste resultaat is sinds de jaren dertig van de vorige eeuw. Deze resultaten sterken ons alleen maar in onze overtuiging ons hoge ambitieniveau aan te houden.

Echter, het ultieme doel: goud op de Spelen is nog niet gehaald en er zal door de atleet zelf op zijn trainingen en wedstrijden, maar ook op de achtergrond door het technisch kader, vrijwilligers en bondspersoneel heel hard gewerkt moeten worden om in 2016 in Rio de Janeiro wel het goud te halen. Het motto van het vorige meerjaren beleidsplan zinspeelde er met een uitspraak van Muhammad Ali al op dat het allemaal begint met de niet aflatende training thuis in de eigen omgeving: het is lang voordat de schijnwerpers schijnen, dat de strijd gestreden wordt. Deze waarheid is zeker nu uiterst actueel en wordt daarom versterkt met de uitspraak van Pelé op de voorpagina van dit beleidsplan.

Literatuur

Naar de volgende documenten wordt in dit meerjarenbeleidsplan verwezen:

[KNAS talentprogramma 2012-2016](#)

[KNAS meerjarenopleidingsplan 2013-2016](#)